

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

OPTIMALIZACE ZDANĚNÍ FYZICKÉ OSOBY

TAXATION OF NATURAL PERSONS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Nikol Vondrová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Pavel Svirák, Dr.

BRNO 2025

Zadání bakalářské práce

Ústav: Ústav financí
Studentka: **Nikol Vondrová**
Vedoucí práce: **Ing. Pavel Svirák, Dr.**
Akademický rok: 2024/25
Studijní program: Účetnictví a daně

Garant studijního programu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Optimalizace zdanění fyzické osoby

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Vymezení problému a cíle práce
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné práce
Vlastní návrhy řešení, přínos návrhu řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem práce je navrhnout kroky vedoucí k daňové optimalizaci pro konkrétní fyzickou osobu s cílem maximalizovat disponibilní čistý příjem poplatníka. Při analýze budou uvažovány různé prostředky daňové optimalizace, např. možné způsoby uplatňování výdajů, vyměření daně paušální částkou nebo rozdělení části příjmů a výdajů na spolupracující osobu.

Základní literární prameny:

HNÁTEK, M. Daňové a nedaňové náklady. 7. vyd. Praha: GRADA, 2024. ISBN 978-80-908801-2-2.

DUŠEK, J. a SEDLÁČEK, J. Daňová evidence podnikatelů 2024. 21. vyd. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-271-5240-7.

PILÁTOVÁ, J. Daňová evidence komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ. 13. vyd. ANAG, 2022. ISBN 978-80-7554-356-1.

Zákon č. 586/1992 Sb. o dani z příjmů fyzických a právnických osob ze dne 20.11.1992

Zákon č. 593/1992 Sb. o rezervách ze dne 21.11.1992

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2024/25

V Brně dne 9.2.2025

L. S.

doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.
garant

prof. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá daňovou optimalizací příjmů fyzické osoby za zdaňovací období roku 2024. Cílem je navrhnout legální postupy, které povedou ke snížení celkového daňového a odvodového zatížení a tím k navýšení čistého příjmu. Analýza vychází z reálných údajů Poplatníka A, přičemž jsou porovnány varianty využití odpisů automobilu, rozdělení příjmů na spolupracující osobu a paušálních výdajů na dopravu. Výsledkem je doporučení nejvýhodnějšího řešení na základě kvantitativního vyhodnocení.

Klíčová slova

daňová evidence, fyzická osoba, osoba samostatně výdělečně činná, daň z příjmu fyzických osob, sociální a zdravotní pojištění, daňová optimalizace

Abstract

This bachelor's thesis deals with tax optimization of individual income for the tax period of 2024. The aim is to propose legal procedures that will lead to a reduction in the total tax and contribution burden and thus to an increase in net income. The analysis is based on real data of Taxpayer A, while comparing the options for using car depreciation, distributing income to a cooperating person and flat-rate transportation expenses. The result is a recommendation of the most advantageous solution based on a quantitative evaluation.

Keywords

tax records, individual, self-employed person, personal income tax, social and health insurance, tax optimization

Bibliografická citace

VONDROVÁ, Nikol. *Optimalizace zdanění fyzické osoby*. Online, bakalářská práce. Pavel SVIRÁK (vedoucí práce). Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2025. Dostupné z: <https://www.vut.cz/studenti/zav-prace/detail/168852>. [cit. 2025-05-16]

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 19. 5. 2025

Nikol Vondrová

autor

Poděkování

Ráda bych vyjádřila své poděkování především vedoucímu bakalářské práce, panu Ing. Pavlu Svirákovi, Dr., za jeho odborné vedení, cenné rady a ochotu, které mi výrazně pomohly při vypracování této práce. Mé poděkování patří také mé rodině za jejich neustálou podporu během celého studia.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ	11
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	12
1.1 Osoba samostatně výdělečně činná.....	12
1.1.1 Zdravotní pojištění OSVČ	12
1.1.2 Sociální pojištění OSVČ.....	14
1.2 Daňová evidence.....	16
1.3 Evidence příjmů a výdajů	17
1.3.1 Evidence příjmů.....	17
1.3.2 Evidence výdajů.....	18
1.4 Vedení deníku a příjmu a výdajů.....	19
1.5 Majetek	20
1.6 Evidence dlouhodobého majetku.....	21
1.6.1 Oceňování	23
1.6.2 Odpisy.....	24
1.7 Evidence zásob	28
1.8 Evidence finančního majetku.....	29
1.9 Evidence pohledávek	32
1.10 Evidence závazků	33
1.11 Přiznání k dani z příjmu fyzických osob	35
2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU.....	37
2.1 Informace o poplatníkovi.....	37
2.2 Příjmy ze samostatné činnosti	39
2.3 Příjem z nájmu.....	41
2.4 Nezdánitelné části základu daně.....	41

2.5	Evidence dlouhodobého hmotného majetku.....	42
2.6	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	42
2.7	Slevy na dani a daňové zvýhodnění.....	45
3	VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ	46
3.1	Varianta A.....	46
3.2	Varianta B.....	49
3.3	Varianta C.....	52
3.4	Varianta D.....	57
3.5	Varianta E	60
3.6	Porovnání všech variant.....	63
	ZÁVĚR.....	66
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	67
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	70
	SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ.....	71
	SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK.....	72
	SEZNAM POUŽITÝCH VZORCŮ.....	74
	SEZNAM GRAFŮ	75
	SEZNAM PŘÍLOH	76
	PŘÍLOHY	77

ÚVOD

Optimalizace příjmů fyzické osoby představuje významný nástroj daňového plánování, jehož cílem je efektivní využití všech dostupných zákonných možností ke snížení daňového zatížení. Z pohledu právního prostředí se tento proces opírá především o ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu. Nejde o vyhýbání se daňovým povinnostem, ale o strategické rozhodování s cílem maximalizovat disponibilní čistý příjem při plném respektování legislativy.

Tato bakalářská práce se konkrétně zaměřuje na fyzickou osobu označenou jako Poplatník A. Cílem bakalářské práce je prostřednictvím podrobné analýzy jeho ekonomické situace navrhnout konkrétní kroky, které povedou k daňové optimalizaci za zdaňovací období roku 2024. Do celkové daňové zátěže jsou zahrnuty rovněž odvody na sociální a zdravotní pojištění, neboť představují nedílnou součást celkového odvodového zatížení fyzických osob.

Výběr tohoto tématu vychází z mé osobní zkušenosti během odborné praxe, kdy jsem se podílela na vedení daňové evidence právě pro Poplatníka A. Už tehdy jsem se začala zabývat otázkami, zda a jak by bylo možné strukturovat jeho příjmy a výdaje jiným způsobem tak, aby legálně platil nižší daně a odvody, a tím zvýšil svůj čistý příjem.

V teoretické části práce jsou nejprve popsány informace, které jsou potřeba vědět při vedení daňové evidence. Dále jsou rozebrány jednotlivé typy daňových slev a odpočtů, které může fyzická osoba uplatnit. Následná analytická část se zabývá současnou ekonomickou situací Poplatníka A, přičemž zvláštní pozornost je věnována skutečnosti, že manželka Poplatníka A nevykazuje žádné vlastní příjmy, což umožňuje uvažovat o optimalizaci z pohledu celé domácnosti.

Na základě této analýzy bylo navrženo pět konkrétních variant daňové optimalizace, jejichž cílem je dosažení co nejnižšího ekonomického zatížení. Mezi tyto varianty patří využití odpisů nově pořízeného osobního automobilu, rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu, uplatnění paušálních výdajů na dopravu a různé kombinace těchto variant. Na závěr práce jsou porovnány všechny varianty a doporučeno nejvýhodnější řešení.

CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Cílem této bakalářské práce bude navrhnout konkrétní kroky, jež povedou k daňové optimalizaci pro konkrétní fyzickou osobu s cílem maximalizovat disponibilní čistý příjem poplatníka pro rok 2024. Optimalizace bude zahrnovat jak daň z příjmu fyzických osob, tak i povinné odvody na sociální a zdravotní pojištění.

Pro dosažení stanoveného cíle bakalářské práce budou vypracovány varianty optimalizace, které budou obsahovat detailní porovnání různých způsobů odepisování nově pořízeného automobilu. Dále bude zpracována analýza rozdělení příjmů a výdajů, přičemž 50 % těchto hodnot bude převedeno na spolupracující osobu, konkrétně manželku poplatníka. Nedílnou součástí variant bude rovněž využití paušálních výdajů na dopravu, které budou mít významný vliv na celkovou míru daňové zátěže.

Na základě těchto prostředků bude vypracováno celkem pět variant daňové optimalizace. Data budou získána díky plnému přístupu k daňové evidenci sledovaného poplatníka, přičemž klíčové informace budou systematicky zpracovány do přehledných tabulek a grafů, které poslouží jako podklad pro analýzu současného stavu podnikatelské činnosti.

Pro výpočet jednotlivých optimalizačních kroků budou využity vzorce a postupy stanovené příslušnými zákonnými normami, což umožní přesné a pravdivé vyhodnocení finančních úspor vzniklých uplatněním jednotlivých variant.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

1.1 Osoba samostatně výdělečně činná

Osoba samostatně výdělečně činná (dále jen „OSVČ“) je fyzická osoba (dále jen „FO“), která dokončila povinnou školní docházku a vykonává samostatně výdělečnou činnost nebo se na jejím výkonu podílí v rámci spolupráce (ČSSZ, 2024).

FO se může stát OSVČ a vykonávat podnikatelskou činnost buď na základě živnostenského oprávnění nebo jiného než živnostenského oprávnění podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, v platném znění, nebo dle zvláštních předpisů. Profese, jejichž výkon je upraven zvláštními předpisy, nepodléhají režimu živnostenského oprávnění, jelikož jsou vyloučeny z působnosti živnostenského zákona. Tyto předpisy stanovují specifické podmínky pro výkon daných činností (Štohl, 2023). Mezi tyto profese patří například soudní exekutoři, makléři, znalci, advokáti a daňoví poradci (Hakalová et al., 2021).

Podle Štohla (2023) patří mezi hlavní výhody podnikání jako OSVČ nízké počáteční náklady spojené se zahájením podnikatelské činnosti. OSVČ není povinna skládat základní kapitál a administrativní procesy spojené se zahájením či ukončením podnikání jsou jednoduché. Nevýhodou je ručení celým osobním majetkem.

1.1.1 Zdravotní pojištění OSVČ

OSVČ jsou zařazeny mezi plátce pojistného na zdravotní pojištění, stejně jako zaměstnanci, zaměstnavatelé, stát a osoby bez zdanitelných příjmů (Pilátová et al., 2023). Právní úprava zdravotního pojištění OSVČ je zakotvena v zákoně č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, platném znění a zákoně č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, v platném znění (Hakalová et al., 2021). Dle Pilátové et al. (2022) se aspekty zdravotního pojištění OSVČ rovněž vztahují k zákonu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, v platném znění (dále jen „ZDP“), který v kontextu zdravotního pojištění upravuje úhradu záloh na pojistné OSVČ zapojené do režimu paušální daně.

OSVČ odvádí pojistné na zdravotní pojištění z vyměřovacího základu, který odpovídá 50 % daňového základu. Daňový základ je definován jako rozdíl mezi příjmy

z podnikání či dalších samostatně výdělečných činností a vynaloženými výdaji (Štohl, 2023) dle § 2 odst. 1, 2 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na zdravotní pojištění, v platném znění činí sazba pojistného na zdravotní pojištění pro rok 2024 13,5 % z vyměřovacího základu a zaokrouhluje se na celé koruny směrem nahoru.

Minimální vyměřovací základ pro OSVČ se stanovuje jako dvanáctinásobek 50 % průměrné měsíční mzdy. Pro rok 2024 činí tato částka 21 983,50 Kč (Truhlářová, 2023), přičemž od 1. ledna 2025 se zvýší na 23 414 Kč (Procházka, 2025).

Existují skupiny pojištěnců, na které se minimální vyměřovací základ nevztahuje. První skupinu tvoří OSVČ, za které je plátcem pojistného stát, například nezaopatřené děti, ženy pobírající peněžitou pomoc v mateřské nebo rodičovský příspěvek, příjemci důchodů a uchazeči o zaměstnání (Pilátová et al., 2022). Druhou skupinou jsou OSVČ, které jsou souběžně zaměstnané a odvádějí pojistné, vyměřené nejméně ze stanoveného minimálního vyměřovacího základu pro zaměstnance (Štohl, 2023)

V případě, kdy situace u těchto dvou skupin přetrvává po celý rok, je vyměřovacím základem jejich skutečný příjem po odečtení vynaložených výdajů. Pokud se daná situace v průběhu roku změnila, minimální vyměřovací základ se snižuje poměrně podle počtu kalendářních měsíců, ve kterých dané okolnosti nastaly (Štohl, 2023).

OSVČ je povinna oznámit příslušné zdravotní pojišťovně zahájení či ukončení samostatné výdělečné činnosti nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy k této situaci došlo (Pilátová et al., 2022).

Pojistné na zdravotní pojištění OSVČ platí formou měsíčních záloh a následného doplatku pojistného. Zálohy jsou splatné od 1. dne kalendářního měsíce, za který se platí do 8. dne následujícího kalendářního měsíce (Hakalová et al., 2021). Povinnost platit zálohy začíná již v roce zahájení samostatné výdělečné činnosti. V prvním roce podnikání je výše měsíčních záloh na minimální úrovni a v následujících letech se výše odvíjí od základu daně (dále jen „ZD“) z předchozího roku (Štohl, 2023). OSVČ není povinna hradit zálohy za kalendářní měsíce, kdy byla v dočasné pracovní neschopnosti. Od povinnosti platit měsíční zálohy jsou osvobozeny rovněž OSVČ, které jsou současně zaměstnány, přičemž samostatná výdělečná činnost není jejich hlavním zdrojem příjmu (Pilátová et al., 2021). Minimální měsíční záloha na zdravotní pojištění pro rok 2024 činí 2 968 Kč. S účinností od 1. ledna 2025 dojde k jejímu navýšení na 3 143 Kč (Procházka, 2025).

1.1.2 Sociální pojištění OSVČ

Sociální zabezpečení, které je upraveno na základě zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku, v platném znění, zahrnuje nejen sociální pojištění, ale také důchodové pojištění, nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (Štohl, 2023).

V § 5b zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku, v platném znění, došlo ke zvýšení vyměřovacího základu pro OSVČ z původních 50 % rozdílu mezi daňovými příjmy a výdaji v roce 2023 na 55 % pro rok 2024.

Samostatná výdělečná činnost se člení na hlavní a vedlejší. Hlavní činnost představuje situace, kdy OSVČ nemá jiný zdroj příjmu než příjmy plynoucí z podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti. Naopak vedlejší činnost nastává, pokud OSVČ vykonává podnikatelskou činnost současně s dalším zdrojem příjmu, který ji doplňuje. Mezi tyto vedlejší příjmy patří například pobírání invalidního či starobního důchodu nebo zaměstnání (ČSSZ, 2024). Výše minimálního měsíčního vyměřovacího základu závisí na tom, zda OSVČ vykonává hlavní či vedlejší činnost (Pilátová et al., 2022). Přehled minimálních vyměřovacích základů pro rok 2024 a 2025 je uveden v Tabulce 1.

Tabulka 1 - Minimální vyměřovací základ u sociálního pojištění

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Doleželová, 2024)

Rok	Minimální měsíční vyměřovací základ		Minimální roční vyměřovací základ	
	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Hlavní činnost	Vedlejší činnost
2024	13 191 Kč	4 837 Kč	158 292 Kč	58 044 Kč
2025	16 295 Kč	5 122 Kč	195 540 Kč	61 464 Kč

Hodnoty uvedené v Tabulce 1 jsou relativní za předpokladu, že OSVČ vykonávala samostatnou výdělečnou činnost nepřetržitě po všechny kalendářní měsíce příslušného roku. V případě, že OSVČ v některém měsíci nevykonávala činnost, dochází k následnému snížení ročního minimálního vyměřovacího základu, uvedeného v Tabulce 1 o částku minimálního měsíčního vyměřovacího základu za každý měsíc, v němž činnost nebyla vykonávána (Štohl, 2023).

V souladu s § 15a zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v platném znění činí maximální vyměřovací základ v roce 2024 částku čtyřicetiosminásobku průměrné mzdy, přesně 2 110 416 Kč (ČSSZ, 2023). Pro rok 2025 je stanoveno navýšení na částku 2 234 736 Kč (Toráč, 2024). Maximální vyměřovací základ se vztahuje nejen na OSVČ, ale také na zaměstnance a osoby kombinující samostatnou výdělečnou činnost se zaměstnáním. V případě, že FO dosáhne maximálního vyměřovacího základu prostřednictvím zaměstnání, není povinna odvádět pojistné jako OSVČ (Štohl, 2023).

V roce 2024 sazba pojistného pro OSVČ, činí 29,2 % z vyměřovacího základu. Tato sazba se skládá ze dvou částí, 28 % je určeno na důchodové pojištění, zatímco zbývajících 1,2 % je vyčleněno na státní politiku zaměstnanosti. Pro OSVČ, které se dobrovolně účastní nemocenského pojištění, činí pro rok 2024 sazba 2,7 % z vyměřovacího základu (Lexová, 2024).

OSVČ hradí zálohy formou pravidelných záloh a doplateků. Záloha je splatná v období od prvního do posledního dne kalendářního měsíce a vztahuje se k jednotlivým měsícům, v nichž je osoba považována za OSVČ. Výši zálohy si OSVČ nemůže stanovit libovolně, avšak může si ji zvolit v rámci stanovených podmínek. Výše zálohy nesmí být nižší než minimální stanovené pojistné (Pilátová et al., 2022). V měsících, kdy OSVČ pobírá nemocenskou dávku nebo peněžitou pomoc, není povinna hradit zálohy (Štohl, 2023). Výše minimálních měsíčních záloh na sociální pojištění pro rok 2024 a 2025 jsou uvedeny v Tabulce 2.

Tabulka 2 - Minimální měsíční zálohy pro sociální pojištění
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Procházka, 2025)

Rok	Minimální měsíční zálohy pro sociální pojištění	
	Vedlejší činnost	Hlavní činnost
2024	1 413 Kč	3 852 Kč
2025	1 496 Kč	4 759 Kč

1.2 Daňová evidence

Do roku 2003 vedly podnikatelské subjekty účetnictví v soustavě jednoduchého účetnictví. Od 1. ledna 2004 bylo jednoduché účetnictví zrušeno a nahrazeno daňovou evidencí (dále jen „DE“), která již nepodléhá zákonu č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění (dále jen „ZÚ“), nyní se řídí ustanovením § 7b ZDP (Hakalová et al., 2021). Tento zákon vymezuje obsah DE, avšak nestanovuje přesný způsob ani formu vedení (Štohl, 2023).

Dle § 7b ZDP je DE povinna evidovat záznamy o příjmech a výdajích v členění nezbytném pro stanovení ZD, stejně tak o majetku a závazcích (Pilátová et al., 2022). Majetek podniku představuje prostředky nezbytné pro výkon podnikatelské činnosti, kde financování může být částečně kryto cizími zdroji. Obchodní majetek se dělí na dlouhodobý a oběžný majetek. Dlouhodobý majetek zahrnuje, dlouhodobý hmotný, dlouhodobý nehmotný a finanční majetek. Oběžný majetek zahrnuje zásoby, dlouhodobé a krátkodobé pohledávky, finanční majetek a peněžní prostředky (Dušek a Sedláček, 2024).

Primárním cílem DE je poskytnout podklady pro stanovení ZD za příslušné zdaňovací období. ZD se určuje správným vykazováním uznatelných i neuznatelných příjmů a výdajů. Průběžné vedení DE poskytuje detailní přehled o stavu a pohybu majetku či závazků, a tím představuje významný informační zdroj pro efektivní řízení podnikatelských aktivit (Štohl, 2023).

Jak již bylo uvedeno, právní úprava DE nestanovuje konkrétní formu ani způsob jejího vedení. FO není povinna pověřit vedením DE účetního či jinou FO nebo právnickou osobu (dále jen „PO“). V praxi lze DE vést například prostřednictvím tištěných záznamů nebo tabulek v programu Excel. Pro podnikatelské subjekty s větším rozsahem jsou vhodné specializované programy určené pro vedení DE, které jsou často dostupné v bezplatné verzi (Dušek a Sedláček, 2024). Při rozhodnutí převést vedení DE na příslušnou osobu je vhodné uzavřít smlouvu, která specifikuje rozsah poskytovaných služeb, formu zpracování, předání, smluvní odměna a odpovědnost smluvních stran (Hakalová, et al., 2021).

DE jsou oprávněny vést FO, které nejsou zapsané v obchodním rejstříku, nebo osoby, jejichž obrat za posledních 12 po sobě jdoucích měsíců nepřesáhl částku 25 milionů Kč.

DE mohou rovněž vést FO, které se podílejí na sdružení, pokud žádný z účastníků sdružení není účetní jednotkou (Štohl, 2023).

Podnikatel otevírá DE ke dni zahájení podnikatelské činnosti nebo k prvnímu dni zdaňovacího období. Tento proces zahrnuje otevření peněžního deníku s počátečním stavem peněžních prostředků v hotovosti, zůstatků na bankovních účtech a případně průběžných položek z předchozích let. Současně se otevírají knihy pohledávek a závazků, pomocné knihy a další záznamy týkající se majetku a závazků podnikatele (Hekalová, et al., 2021).

Při uzavření DE je poplatník povinen zjistit skutečný stav zásob, hmotného majetku, pohledávek a dluhů k poslednímu dni zdaňovacího období. O tomto stavu provede podnikatel zápis, přičemž jakékoli rozdíly mezi skutečným stavem a evidovanými hodnotami se započítávají do ZD s ustanovením § 24 a § 25 ZDP (Pilátová et al., 2022).

Poplatník je povinen uchovávat DE po dobu tří let. Tato doba se prodlužuje o pět let v případě možnosti uplatnění daňové ztráty a o dobu finančního leasingu. Je rovněž nutné zohlednit lhůty stanovené jinými právními předpisy, například pro doklady daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) je archivace povinná po dobu deseti let, pro inventurní soupisy pět let a mzdové listy čtyřicetpět let (Dušek a Sedláček, 2023).

1.3 Evidence příjmů a výdajů

Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, evidence musí obsahovat detailní údaje o příjmech a výdajích v nezbytném členění pro určení ZD. Příjmy se dělí na peněžní, nepeněžní a příjmy vzniklé směnou (Dušek a Sedláček, 2024). Při členění příjmů a výdajů je pro poplatníka nezbytné zohlednit i další relevantní ustanovení ZDP a související právní předpisy jako je například zákon o DPH (Pilátová et al., 2022).

1.3.1 Evidence příjmů

Podle ZDP se příjmem rozumí peněžité nebo nepeněžité plnění, které OSVČ získává v průběhu vykonávání své činnosti. V evidenci příjmu by měly být zaznamenány všechny příjmy, které podléhají zdanění, a to v členění nezbytném pro stanovení ZD (Dušek a Sedláček, 2024).

Zdanitelné příjmy zahrnují veškeré příjmy OSVČ plynoucí z prodeje výrobků, zboží a poskytování služeb, jakož i z prodeje majetku zahrnutého do obchodního majetku

(Hakalová et al., 2021). V evidenci příjmů se zaznamenávají pouze skutečně přijaté finanční prostředky, a to jak v hotovosti, tak na bankovních účtech. Pokud OSVČ přijímá platby v hotovosti, je povinna vést evidenci denních tržeb, pokud správce daně nestanoví jinak (Dušek a Sedláček, 2024).

Podle § 7 ZDP se do příjmů ovlivňujících ZD zahrnují výnosy z prodeje zboží, výrobků a služeb, neinvestičních dotací a ostatních příjmů (Hakalová et al., 2021).

Naopak příjmy, které ZD neovlivňují, zahrnují osvobozené příjmy, dotace na pořízení hmotného majetku, příjem platby z titulu DPH, úvěry, přijaté peněžní dary či zápůjčky, kapitálové vklady podnikatele a další specifické příjmy, jako například vrácené přeplatky na zálohách na sociální zabezpečení či příjmy zdaněné srážkovou daní u zdroje (Pilátová et al., 2022).

1.3.2 Evidence výdajů

Výdaje v DE lze rozdělit na peněžní a nepeněžní daňové výdaje. Do evidence se zaznamenávají skutečné odtoky finančních prostředků z pokladny nebo z bankovního účtu a rovněž nepeněžní výdaje vynaložené za účelem dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů. Tyto výdaje mají přímý dopad na snížení ZD. Mezi ně patří například odpisy dlouhodobého majetku a tvorba rezerv (Dušek a Sedláček, 2024).

Výdaje, které ovlivňují dílčí ZD podle § 7 ZDP, zahrnují náklady na pořízení materiálu, zboží a drobného hmotného majetku, mzdové náklady včetně povinných odvodů na sociální a zdravotní pojištění, sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem, povinné pojištění OSVČ, provozní režijní náklady a výdaje na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku včetně jeho technického zhodnocení (Štohl, 2023).

Naopak výdaje, které dílčí základ neovlivňují, zahrnují pořizovací náklady na nákup hmotného majetku, nabytí finančního majetku, sociální a zdravotní pojištění hrazené FO za vlastní osobu, úhrady daně z příjmu a DPH, výdaje kryté zákonnými rezervami, náklady na osobní spotřebu, poskytnuté peněžní dary, splátky úvěrů a výdaje související s příjmy osvobozenými od daně (Hakalová et al., 2021).

V případě, že podnikatel poskytne zálohovou platbu spojené osobě, která vede účetnictví, a k poslednímu dni zdaňovacího období není konečná faktura, nelze tento výdaj daňově uplatnit, přestože byl realizován. Toto opatření je zavedeno za účelem prevence daňové optimalizace mezi spojenými osobami, které by mohli vést k obcházení daňových

povinností. V DE by se taková záloha projevila na straně nákladů, avšak na straně výnosů by odpovídající položka chyběla (Dušek a Sedláček, 2024).

V DE mohou být evidovány i daňově uznatelné náklady, které dosud nebyly uhrazeny. Mezi ně patří například daňové odpisy majetku či časové rozlišení u finančního leasingu. Pro uplatnění odpisů není podmínkou úhrada majetku, postačuje splnění kritérií pro jeho odepisování a vlastnictví (Pilátová et al., 2022).

V případě škody na vlastním majetku je možné uplatnit jako daňově uznatelný výdaj prokazatelně realizovanou likvidací zásob. Pokud však byly zásoby uhrazeny a zúčtovány do nákladu, nelze je znovu uplatnit jako odčitatelnou položku v daňovém přiznání. Naproti tomu škody způsobené na cizím majetku jsou daňově uznatelné (Dušek a Sedláček, 2024).

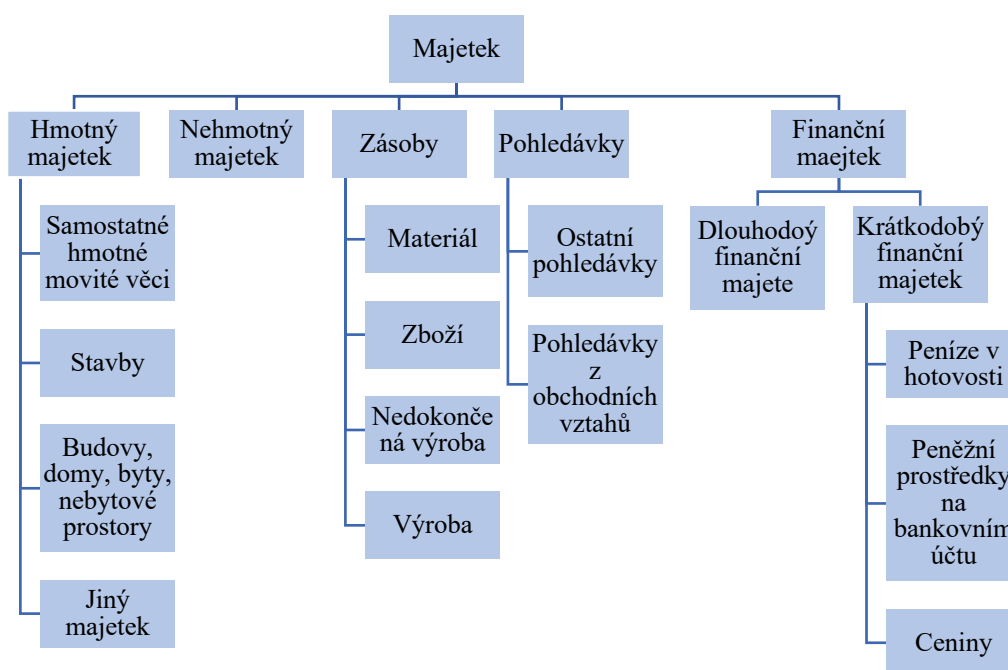
1.4 Vedení deníku a příjmu a výdajů

Pro zaznamenávání hospodářských operací souvisejících s peněžními toky se využívá deník příjmů a výdajů, běžně označovaný jako peněžní deník viz Příloha 1. Zázpisy do tohoto deníku jsou prováděny na základě pokladních či bankovních výpisů (Štohl, 2023). Z hlediska daňové klasifikace lze veškeré příjmy a výdaje kategorizovat následujícím způsobem. Příjmy zahrnované do ZD, příjmy nezahrnované do ZD, výdaje uznatelné pro dosažení, zjištění a udržení zdanitelných příjmů či výdaje, které nelze uznat za daňově uznatelné (Hakalová et al., 2021).

První sloupec peněžního deníku obsahuje pořadové číslo záznamu, které umožňuje chronologické označení jednotlivých řádků. Do druhého sloupce se zapisuje datum uskutečnění transakce. Ve třetím sloupci jsou evidovány doklady související s danou transakcí. Čtvrtý sloupec slouží k podrobnému slovnímu popisu transakce. Pátý a šestý sloupec zaznamenávají příjem nebo výdej finančních prostředků, jak v hotovosti, tak prostřednictvím bankovních účtů. Sedmý sloupec je vyhrazen průběžným položkám, které slouží k evidenci přesunů mezi hotovostí a bankovními účty. Tyto položky se používají k vyrovnání časového nesouladu mezi uskutečněním transakce a přijetím výpisu z běžného účtu. Do následujících dvou sloupců jsou zapisovány příjmy zahrnované do ZD a výdaje, které lze odečíst od ZD. Předposlední a poslední sloupec obsahují příjmy nezahrnované do ZD a odčitatelné výdaje od ZD (Kadeřábková, 2021).

1.5 Majetek

Na Obrázku 1 je znázorněna struktura jednotlivých složek majetku. Každý podnikatel disponuje nezbytnými prostředky pro výkon své činnosti, se kterými dále hospodaří. Při výkonu podnikatelské činnosti je nutné rozlišovat majetek zahrnutý do obchodního majetku podnikatele a majetek, který jeho součástí není. Tato skutečnost má následný dopad na daňové posouzení využívání těchto prostředků pro podnikatelské účely, a tím i na možnost uplatnění daňově uznatelných nákladů. (Štohl, 2023).

Obrázek 1 – Majetek a jeho formy
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Štohl, 2023)

V DE se oceňování majetku provádí buď k datu uskutečnění hospodářské transakce, nebo k poslednímu dni zdaňovacího období. Používané oceňovací metody zahrnují pořizovací cenu, reprodukční cenu, vlastní náklady, jmenovitou cenu, vstupní cenu hmotného majetku a zůstatkovou cenu (Pilátová et al., 2022).

Na konci zdaňovacího období je nezbytné provést inventarizaci majetku v DE s cílem zjistit jeho skutečný stav. Výsledky inventarizace jsou zaznamenány v inventurním dokumentu, který pravdivě zachycuje aktuální stav. Jakékoliv zjištěné rozdíly mezi evidovaným a skutečným stavem se promítají do úpravy ZD v souladu s ustanoveními § 24 a § 25 ZDP (Pilátová et. al., 2022).

V následujících podkapitolách jsou podrobně analyzovány jednotlivé složky majetku, jejich specifika v rámci oceňování a způsob jejich evidence.

1.6 Evidence dlouhodobého majetku

V souladu s § 26 odst. 1 ZDP je dlouhodobý majetek definován jako majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok, přičemž jeho spotřeba probíhá postupně. Z tohoto důvodu nelze jeho pořizovací cenu jednorázově zahrnout do daňově uznatelných výdajů, ale její uplatnění probíhá postupně prostřednictvím odpisů, které odpovídají poměrné části pořizovací ceny dlouhodobého majetku. Majetek je zařazen do kategorie dlouhodobého majetku až okamžikem jeho uvedení do užívání (Dušek a Sedláček, 2024). Do konce roku 2020 byl nehmotný majetek vymezen v § 32a ZDP a zahrnoval výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva a další nehmotné složky. Tento majetek mohl být úplatně nabyt například vkladem společníka obchodní korporace či darováním nebo vytvořen vlastní činností za účelem obchodního využití. Základním kritériem pro zařazení mezi dlouhodobý nehmotný majetek byla vstupní cena přesahující 60 000 Kč a doba použitelnosti delší než jeden rok. Doba použitelnosti je definována jako období, během něhož je majetek způsobilý k využití v rámci ekonomické činnosti podniku nebo zachován pro budoucí využití. Od roku 2021 ZDP pojem nehmotného majetku explicitně nedefinuje (Štohl, 2023). Podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., § 6, se mezi dlouhodobý nehmotný majetek řadí zejména zřizovací výdaje, software, ocenitelná práva, goodwill a výsledky výzkumu a vývoje (Hnátek, 2024).

Dlouhodobý finanční majetek nepodléhá odepisování a jeho pořízení není považováno za daňově uznatelný výdaj. Mezi dlouhodobý finanční majetek patří například akcie a dlouhodobé státní dluhopisy (Dušek a Sedláček, 2024).

Dlouhodobý hmotný majetek je definován vyhláškou v § 7 č. 500/2002 Sb., v platném znění. Mezi dlouhodobý hmotný majetek, který je do této kategorie zařazen bez ohledu na výši pořizovací ceny, patří pozemky, stavby, předměty z drahých kovů a umělecká díla. Naopak u některých typů majetku je rozhodujícím faktorem výše ocenění. Do této kategorie spadají samostatné hmotné movité věci s dobou použitelnosti delší než jeden rok, jejichž pořizovací cena přesahuje 80 000 Kč, stejně jako dospělá zvířata a jejich skupiny s cenou vyšší než 80 000 Kč a dobou použitelnost delší než jeden rok (Hnátek, 2024). Taktéž sem patří pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti

přesahující tři roky. Zvýšení limitu pro zařazení dlouhodobého majetku z původních 40 000 Kč na 80 000 Kč bylo zavedeno novelou zákona č. 609/2020 Sb. Původní hranice 40 000 Kč zůstává pro samostatné movité věci, dospělá zvířata a technické zhodnocení majetku pořízeného do roku 2020 (Dušek a Sedláček, 2024).

Technickém zhodnocení je vymezeno v § 33 ZDP a zahrnuje výdaje na dokončené nástavby, stavební úpravy a rekonstrukce a modernizace u majetku. Pro klasifikaci výdajů jako technické zhodnocení je podmínkou překročení limitu 80 000 Kč (Štohl, 2023).

Pro evidenci dlouhodobého majetku se nejčastěji využívají majetkové nebo inventární karty viz Obrázek 2 (Hakalová et. a., 2021). Evidence obsahuje základní identifikační údaje o majetku, jako jsou název či popis, číselné označení, způsob ocenění, datum pořízení, datum uvedení do užívání, metoda odepisování, výše daňových odpisů, informace o případném zástavním právu a datum i způsob vyřazení (Dušek a Sedláček, 2024).

Podle Štohla (2023) je vhodné evidenci hmotného majetku doplnit o odpisovou skupinu, výši oprávek, kód CZ-CPA, typ a číslo dokladu, výrobní číslo, inventární číslo, u automobilů státní poznávací značkou, informacemi o technickém zhodnocení a umístění majetku.

V případě evidence dlouhodobého nehmotného majetku se neuvádějí údaje o odpisech, neboť tento majetek je považován za daňově uznatelný výdaj již v okamžiku jeho pořízení. Pokud FO pořídí hmotný majetek, je tento nákup zaznamenán jako výdaj v peněžním deníku a doložen odpovídajícím účetním dokladem, například výpisem z bankovního účtu nebo pokladním dokladem (Hakalová et. al., 2021).

Podnikatel:	Inventární karta hmotného (nehmotného) majetku	
Zdaňovací období:		
Počet stran:		
Inventární číslo:		
Název (popis)		
Pořizovací cena v Kč	Datum pořízení (datum zařazení do užívání)	Poznámka:
Odpisová skupina	Zvolený způsob odpisování	
1 2 3 4 5 6		
Poznámka:		

Č. ř.	Rok	Zůstatková cena na začátku období v Kč	Daňový odpis v Kč	Zůstatková cena na konci období v Kč	Poznámka

Obrázek 2 - Inventární karta dlouhodobého majetku
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Štohl, 2023)

1.6.1 Oceňování

V souladu s § 29 ZDP je dlouhodobý majetek oceňován třemi základními metodami, pořizovací cenou, vlastními náklady nebo reprodukční cenou (Štohl, 2023). Podle Duška a Sedláčka (2024) zahrnuje také hodnotu nesplacené pohledávky zajištěné převodem práva u hmotného movitého majetku, který zůstává ve vlastnictví věřitele, a dále i bezúplatně nabytý majetek, pokud od jeho získání neuplynula doba delší než pět let.

Pořizovací cena se skládá z ceny pořízení a souvisejících vedlejších pořizovacích nákladů. Tento způsob ocenění se uplatňuje u majetku pořízeného koupí. Mezi vedlejší pořizovací náklady patří zejména výdaje na dopravu, montáž, průzkumné a geologické práce, vyhotovení projektové dokumentace, náklady spojené s uvedením majetku do užívání a náklady na odstranění stávajících staveb v souvislosti s novou výstavbou (Štohl, 2023).

Ocenění vlastními náklady se používá v případě, kdy je majetku vytvořen vlastní činností podnikatele. Do této kategorie se zahrnují jak přímé, tak nepřímé náklady spojené s výrobou či pořízením daného majetku (Dušek a Sedláček, 2024).

Reprodukční cena vyjadřuje částku, za kterou by bylo možné majetek pořídit v době, kdy je o něm účtováno (Halaková et. al., 2021). Tento způsob ocenění se aplikuje, pokud FO zařazuje do svého obchodního majetku nemovitost více než pět let po jejím nabytí. U movitého majetku se reprodukční cena používá tehdy, pokud byl pořízen úplatně více než jeden rok před jeho zařazením do obchodního majetku (Štohl, 2023).

Majetek nabytý darováním nebo dědictvím se oceňuje v souladu s oceňovací vyhláškou, pokud od jeho nabytí neuplynula lhůta delší než pět let. Do hodnoty majetku se započítávají také výdaje na opravy a technické zhodnocení. V případě darovaného majetku, jehož hodnota je osvobozena od daně z příjmu, není možné uplatit odpisy (Dušek a Sedláček, 2024).

1.6.2 Odpisy

Odpisy představují systematické rozvržení vstupní ceny dlouhodobého majetku do daňově uznatelných výdajů, přičemž vyjadřují jeho postupné opotřebení. Pravidla pro odepisování dlouhodobého majetku jsou stanovena v § 26–33 ZDP. ZDP vymezuje dva základní způsoby odepisování, a to rovnoměrné odepisování a zrychlené odepisování. FO má možnost volby mezi těmito metodami pro jednotlivé majetkové položky (Dušek a Sedláček, 2024).

Kromě zrychleného a rovnoměrného způsobu odepisování upravuje ZDP také výkonové odpisy § 30 a časové odpisy § 30. Výkonové odpisy se uplatňují například u modelů a forem, zatímco časové odpisy se používají zejména pro dočasné stavby (Štohl, 2023).

V případě, že FO nabývá dlouhodobý majetek od jiné FO, která již uplatňovala odpisy určitým způsobem, není možné zvolit odlišnou metodu odepisování. V takové situaci je nový vlastník povinen pokračovat v původním způsobu odepisování. Jakmile je metoda odepisování stanovena, musí být dodržena až do úplného odepsání daného majetku nebo jeho vyřazení z evidence (Dušek a Sedláček, 2024).

Zákon rovněž vymezuje kategorie majetku, u nichž nelze odpisy uplatnit. Mezi neodepisovatelný majetek patří například majetek převedený bezúplatně na základě smlouvy o finančním leasingu, pokud jeho pořizovací hodnota nepřesahuje 80 000 Kč,

pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než tři roky, umělecká díla, která nejsou součástí staveb, inventarizační přebytky hmotného majetku, movité kulturní památky, majetek nabytý věřitelem v důsledku zajištění dluhu převodem práva, majetek získaný darem, ze svěřenského fondu nebo rodinné fundace, a také majetek jehož odpisy uplatňuje jiná osoba než odpisovatel podle zákona (Hnátek, 2024).

V prvním roce odepisování je FO povinna zařadit majetek do odpovídající odpisové skupiny stanovené ZDP. Odpisové skupiny jsou rozděleny podle délky doby odepisování, přičemž jejich přehled je uveden v Tabulce 3 (ZDP, 2024).

Obrázek 3 - Doba odepisování jednotlivých skupin

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: ZDP, 2024)

Odpisová skupina	Doba odepisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Dlouhodobý hmotný majetek je pro účely daňového odepisování rozdělen do šesti odpisových skupin. Do první odpisové skupiny spadají především kancelářské stroje a počítače. Druhá odpisová skupina zahrnuje například nákladní automobily a rozhlasové či televizní přijímače. Ve třetí odpisové skupině se nacházejí klimatizační zařízení či jeřáby. Čtvrtá skupina zahrnuje majetek, jako jsou dřevěné a plastové boudy či oplocení budov. Do páté skupiny jsou zařazeny výrobní budovy, komunikace, jako jsou silnice a mosty. Šestá a zároveň poslední skupina se vztahuje na administrativní budovy, hotely, školy a další stavby s dlouhou dobou životnosti (Štohl, 2023).

Rovnoměrné odepisování dlouhodobého hmotného majetku je specifikováno v § 31 ZDP, kde jsou stanoveny maximální roční odpisové sazby pro jednotlivé odpisové skupiny, které jsou zapsány v Tabulce 4 (Hakalová et al., 2021). Zákon umožňuje, aby si FO zvolila nižší sazbu odepisování, než jaká je stanovena ZDP, čímž může přizpůsobit proces odepisování individuálním potřebám své podnikatelské činnosti (Štohl, 2023).

Tabulka 3 - Maximální roční sazby při rovnoměrném odepisování

(Zdroj vlastní zpracování dle: (Hakalová, et al., 2021)

Odpisová skupina	V prvním roce odepisování	V dalších letech odepisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Při uplatnění rovnoměrného odepisování je možné v prvním roce využít zvýšenou sazbu, jejíž hodnota může činit 10 %, 15 %, 20 % (ZDP, 2024). Roční částka je stanovena na základě výpočtového Vzorce 1 (Štohl, 2023).

$$\text{Roční odpis} = \frac{\text{vstupní cena} * \text{roční odpisová sazba}}{100}$$

Vzorec 1 - Rovnoměrný roční odpis

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Štohl, 2023)

Zrychlené odepisování, definované v § 32 ZDP umožňuje na počátku odepisování zahrnout do daňově uznatelných výdajů vyšší částku, přičemž v průběhu času dochází k postupnému snižování odpisových částek. Tento způsob odepisování je realizován prostřednictvím odpisových koeficientů, které jsou stanoveny pro jednotlivé odpisové skupiny, jak je uvedeno v Tabulce 5 (Štohl, 2023). Pro výpočet zrychleného odepisování se používají Vzorce 2,3,4.

Tabulka 4 - Koefficient pro zrychlené odepisování

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Štohl, 2023)

Odpisová skupina	Koefficienty pro zrychlené odepisování		
	V 1. roce odepisování K ₁	V dalších letech K ₂	Pro zvýšenou ZC ²⁷ K ₃
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

$$\text{Odpis v prvním roce} = \frac{\text{vstupní cena}}{\text{koeffieint}}$$

Vzorec 2 - Zrychlený odpis v prvním roce

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Dušek a Sedláček, 2024)

$$\text{Odpis v dalších letech} = \frac{2 * \text{zůstatková cena}}{\text{koefficient} - \text{počet odepsaných let}}$$

Vzorec 3 - Zrychlený odpis v dalších letech

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Dušek a Sedláček, 2024)

$$\text{Odpis zůstatkové zvýšené ceny v prvním roce} = \frac{2 * \text{zůstatková zvýšená cena}}{\text{koefficient}}$$

Vzorec 4 - Zrychlený odpis zůstatkové zvýšené ceny v prvním roce

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Dušek a Sedláček, 2024)

$$\text{Odpis v dalších letech} = \frac{2 * \text{zůstatková zvýšená cena}}{\text{koefficient} - \text{počet odepsaných let}}$$

Vzorec 5 - Zrychlený odpis v dalších letech

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Dušek a Sedláček, 2024)

Rovnoměrné i zrychlené odpisy dlouhodobého majetku se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. V rámci zrychleného odepisování může FO v prvním roce uplatnit zvýšenou odpisovou sazbu v rozmezí 10-20 % (Dušek a Sedláček, 2024).

Pro bezemisní vozidla, která jsou poháněna výhradně elektrickou energií nebo vodíkem a byla pořízena v období od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2028, lze využít mimořádné

odpisy. V prvních dvanácti měsících je možné uplatnit rovnoměrné odpisy do výše 60 % vstupní ceny, přičemž zbývajících 40 % je možné odepsat v následujících dvanácti měsících (Hnátek, 2024).

1.7 Evidence zásob

Podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., se zásoby v účetnictví člení na materiál, nedokončenou výrobu, polotovary, výrobky, zvířata a zboží. Do kategorie materiálu se řadí suroviny, pomocné a provozovací látky, nákladní díly, obaly a obalové materiály, jakož i další movité věci s dobou použitelnost kratší než jeden rok, včetně drobného hmotného majetku evidovaného jako zásoby (Hnátek, 2024). Zbožím se rozumí položky nakoupené za účelem dalšího prodeje, přičemž do této kategorie patří i výrobky převedené do vlastních prodejních míst. Nedokončená výroba představuje produkty, které již nelze klasifikovat jako materiál, avšak ještě nejsou hotovými výrobky. Výrobky jsou hotové předměty vytvořené podnikem s cílem prodeje. Zvířata mohou být rovněž evidována jako zásoby, přičemž maximální vstupní cena je 80 000 Kč, což je hranice pro hmotný majetek v roce 2024 (Štohl, 2023).

Způsob oceňování zásob se odvíjí od jejich původu. Zásoby vytvořené vlastní činností se oceňují vlastními náklady, které zahrnují veškeré přímé náklady vynaložené na výrobu zásob. Zákon umožňuje využít plánované náklady namísto skutečných, pokud je to efektivnější. V případě bezúplatně nabytých zásob nebo situací, kdy vlastní náklady nelze přesně stanovit, se zásoby oceňují reprodukční cenou. Ve všech ostatních případech se zásoby oceňují pořizovací cenou. Pro vyskladňování zásob lze uplatnit metodu First in, First out (dále jen „FIFO“) nebo metodu váženého aritmetického průměru (Hnátek, 2024).

ZDP nestanovuje povinnost vedení skladové evidence zásob, avšak podle § 7 ZDP je poplatník povinen k poslednímu dni zdaňovacího období zjistit skutečný stav zásob. Evidence zásob může být vedena například prostřednictvím skladových karet pro jednotlivé druhy zásob nebo evidencí podle jednotlivých zakázek. Způsob vedení evidence závisí na rozhodnutí poplatníka (Pilátová et al., 2022).

V evidenci zásob by mělo být uvedeno, název nebo popis daného majetku, datum pořízení společně s pořizovací cenou či jinou formou ocenění, počet jednotek zásoby a rovněž datum a způsob vyřazení (Dušek a Sedláček, 2024).

Výdaje související s pořízením zásob se zaznamenávají v peněžním deníku v okamžiku jejich úhrady. Skladová evidence může být vedena v množstevních jednotkách, například v kilogramech, přičemž na kartě zásob je nutné uvést cenu v korunách za jednotku. Veškeré záznamy musí být uchovávané po celou dobu zdaňovacího období, pro které dosud neuplynula lhůta pro vyměření daně (Dušek a Sedláček, 2024).

Na Obrázku 4 je zobrazena skladní karta, která slouží k evidenci pohybu zásob. Do skladní karty lze zahrnout i drobný hmotný majetek, který se po jeho vydání do spotřeby eviduje jako hmotný majetek v užívání. Tato evidence umožňuje prokázání souvislosti výdajů na provoz a údržbu s podnikatelskou činností, čímž se zajišťuje jejich daňová uznatelnost (Pilátová, 2022).

Skladní karta číslo 1				
Název materiálu:	Mouka pšeničná			
Číslo materiálu:	123456			
Měrná jednotka:	kg			
Cena za jednotku:	7,- Kč			
Datum	Doklad	Příjem	Výdej	Stav (kg)
01.01.2024	Počáteční stav			2 000
10.01.2024	PR/1	200		2 200
15.01.2024	VY/1		600	1 600

Obrázek 4 - Skladní karta
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Štohl, 2023)

V případě, že je při fyzické inventuře zásob zjištěno manko, je možné uplatnit daňově uznatelné přirozené úbytky, jejichž výše musí být ekonomicky odůvodněna a řádně zdokumentován poplatníkem (Dušek a Sedláček, 2024).

1.8 Evidence finančního majetku

ZDP explicitně nedefinuje finanční majetek, jeho vymezení je však obsaženo v účetních předpisech. Účetní předpisy rozlišují finanční majetek na dlouhodobý a krátkodobý. V praxi se dlouhodobý finanční majetek u FO vyskytuje pouze výjimečně (Pilátová et al., 2022).

Za dlouhodobý finanční majetek se považují například akcie, podíly v obchodních společnostech a dluhové cenné papíry, pokud doba jejich držby přesahuje jeden rok (Štohl, 2023).

Krátkodobý finanční majetek představuje nejlikvidnější složku majetku a zahrnuje peněžní prostředky v korunové i valutové pokladně, ceniny, zůstatky na bankovních

účtech a krátkodobé cenné papíry. Majetek vedený v cizí měně nepodléhá kurzovému přepočtu k poslednímu dni účetního období (Dušek a Sedláček, 2024). V případě, že banka umožňuje pasivní zůstatek na běžném účtu, je tento zůstatek evidován mezi krátkodobými bankovními úvěry (Pilátová et al., 2022).

Hotovostní platby se upřednostňují v případech, kdy není možné realizovat transakci prostřednictvím bankovního účtu, například při proplácení cestovních náhrad nebo při menších maloobchodních nákupech, kde je hotovostní platba efektivnější. Často se využívají také při nákupu zboží, čímž lze předejít případným komplikacím souvisejícím s vymáháním pohledávek. Veškeré platby v hotovosti se evidují buď v korunové, nebo valutové pokladně (Štohl, 2023).

Evidence korunové pokladny může být vedena buď v rámci deníku příjmů a výdajů, nebo samostatně pro jednotlivé pokladny. Pokud je spravováno více pokladen samostatně, je nutné pro účely stanovení základu daně z příjmů kumulovat veškeré příjmy a výdaje ze všech pokladen (Dušek a Sedláček, 2024). Veškeré pohyby hotovosti jsou zaznamenávány prostřednictvím příjmových a výdajových pokladních dokladů (Štohl, 2023).

Fyzické osoby s příjmy z podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti nemají podle ZDP povinnost vést evidenci fyzické hotovosti v pokladně. Nicméně v souladu s § 39 zákona o správě daní a poplatků, v platném znění je podnikatel, který přijímá hotovostní platby, povinen vést záznamy o denních tržbách. Způsob vedení pokladní evidence si podnikatel může zvolit dle vlastních potřeb, avšak bez ohledu na zvolenou metodu je nezbytné pravidelně provádět inventuru hotovostních prostředků, při níž se fyzicky ověřuje skutečný stav pokladny (Dušek a Sedláček, 2024). Na Obrázku 5 je uveden vzor evidence korunové pokladny.

Datum	Doklad	Text	Příjem	Výdej	Zůstatek
01.01.2024	p/0	Převod počátečního stavu			2000,-
10.01.2024	p/1	Tržba v hotovosti za provedné služby	200,-		2200,-
15.01.2024	p/2	Nájup kancelářských potřeb		600,-	1600,-

Obrázek 5 - Korunová pokladna
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Štohl, 2023)

Podnikatelé, kteří uskutečňují transakce v cizích měnách mohou přepočítávat tuto měnu na české koruny a stanovit hodnotu příjmů a výdajů v průběhu roku na základě kurzů definovaných podle ZÚ (Pilátová et al., 2022).

Valutová pokladna poskytuje přehled o stavu a pohybu cizí měny. Pro přepočet hodnot v cizí měně na české koruny mají podnikatelé k dispozici dvě možnosti. První možností je vedení evidence příjmů a výdajů v cizí měně po celé zdaňovací období, přičemž na jeho konci se příjmy a výdaje přepočítávají jednotným kurzem, který je každoročně zveřejňován Ministerstvem financí v rámci Finančního zpravodaje. Druhá možnost spočívá v průběžném přepočítávání hodnot příjmů a výdajů v cizí měně na české koruny již během zdaňovacího období. Tento přepočet může být prováděn buď na základě denního kurzu České národní banky (dále jen „ČNB) nebo podle pevně stanoveného kurzu (Štohl, 2023).

Ceniny představují specifickou kategorii, které v určitých případech nahrazují peníze. Mezi nejčastější ceniny patří poštovní známky, kolky, stravenky a jízdenky na městskou hromadnou dopravu (Štohl, 2023). Pokud podnikatel zakoupí větší množství cenin, které nejsou okamžitě spotřebovány, doporučuje se vést podrobnou evidenci o jejich pohybu. K tomu lze využít například karty nebo evidovaný sešit, kde se zaznamenává každý pohyb cenin, tj. jejich příjem a výdej (Pilátová et al., 2021). Taková evidence umožňuje podnikatele na konci zdaňovacího období zkontrolovat stav cenin a porovnat jej se skutečným fyzickým stavem. U cenin je nutné evidovat všechny doklady o jejich příjmech a výdajích podobně jako hotovostních prostředků (Dušek a Sedláček, 2024). Podle doporučení Pilátové et al. (2022) by měla být evidence cenin prováděna nejdéle v měsíčních intervalech, aby si podnikatel pamatoval jejich pohyb a minimalizovat riziko nepřesností.

V případech, kdy dochází k nákupu či prodeji cizí měny za českou měnu, lze při okamžiku ocenění použít kurz, který byl aplikován v okamžiku nákupu či prodeje dané měny (Dušek a Sedláček, 2024).

Bankovní účty, podobně jako pokladny, se dělí na korunové a devizové účty. Na těchto účtech se evidují příjmy a výdaje související s podnikatelskou činností (Dušek a Sedláček, 2024), přičemž pohyby na účtech jsou dokumentovány bankovními výpisy (Pilátová et al., 2022). Pro zajištění chronologického vedení peněžního deníku je

doporučeno zaznamenávat příjmy a výdaje bezprostředně po obdržení bankovního výpisu (Dušek a Sedláček, 2024).

Při evidenci příjmů a výdajů na devizových účtech se pro oceňování používá stejný systém jako u hotovosti (Pilátová et al., 2022). U devizových účtů však neexistuje povinnost přepočítávat konečný zůstatek kurzy (Dušek a Sedláček, 2024).

Cenné papíry se dělí na majetkové, kam patří především akcie a podílové listy, a na dluhové, mezi něž spadají například obligace, zástavní listy a pokladniční poukázky. Majetkové cenné papíry neumožňují nárok na vrácení investovaného kapitálu v případě zániku emitující společnosti, ale poskytují podíl na rozhodování a generují výnosy ve formě podílů na zisku. Dluhové cenné papíry zavazují dlužníka k úhradě nejen hodnoty cenného papíru, ale i příslušného úroku. Cenné papíry jsou v evidenci zaznamenávány v pořizovací ceně (Dušek a Sedláček, 2024).

1.9 Evidence pohledávek

Pohledávka představuje právní nárok podnikatele jako věřitele na úhradu peněžní částky od dlužníka. Jedná se o část majetku, která se vykazuje na straně aktiv. V obchodních vztazích pohledávky slouží k vyrovnání časového nesouladu mezi okamžikem, kdy dodavatel poskytl výkon, a okamžikem, kdy odběratel provede platbu. (Štohl, 2023).

Pohledávky lze třídit podle různých kritérií. Z hlediska doby splatnosti se dělí na krátkodobé a dlouhodobé pohledávky. Podle místa vzniku se pohledávky dělí na tuzemské a zahraniční (Dušek a Sedláček, 2024).

Podle Štohla (2023) je možné pohledávky rozdělit na pohledávky z obchodních vztahů a pohledávky ostatní. Pohledávky z obchodních vztahů vznikají zejména při prodeji zboží, výrobků nebo poskytování služeb a vznikají tehdy, když má dlužník povinnost uhradit částku ve stanovené lhůtě na základě vystavené faktury. Ostatní pohledávky zahrnují například pohledávky vůči státu (přeplatky na daních), pohledávky z poskytnutých zápůjček, pohledávky vůči zaměstnancům (například zálohy na služební cesty) a nároky na pojistné plnění od pojišťovny.

Oceňování pohledávek probíhá buď podle jmenovité hodnoty, pořizovací ceny nebo ceny stanovené při bezúplatném nabytí. U plátců DPH se jmenovitá hodnota pohledávky snižuje o částku odpovídajících DPH. Do pořizovací ceny pohledávky se zahrnují také

náklady spojené s pořízením, mezi tyto náklady se například řadí výdaje na znalečné ocenění (Pilátové et al., 2022).

Při vedení DE není stanovena konkrétní forma evidence pohledávek, důležitý je její obsah. Pro tuto evidenci se běžně používá kniha pohledávek viz Obrázek 6., která musí obsahovat údaje o typu pohledávky, její výši a osobě dlužníka. Doporučuje se evidovat samostatně pohledávky z obchodních vztahů a ostatní pohledávky (Pilátová et al., 2022). Pohledávky se zaznamenávají v knize pohledávek viz Obrázek 6 na základě vydaných faktur (Hakalová et al., 2021).

K rozvahovému dni je kniha pohledávek uzavřena, aby bylo možné zjistit stav neinkasovaných pohledávek. Konečné zůstatky z předchozího období se následně stávají počátečními stavy pro nový účetní rok. V případě pohledávek vedených v cizí měně je nutné přepočítat pohledávky na české koruny pro účely evidence v knize pohledávek. Tento přepočet se provádí k datu vzniku pohledávky, přičemž se použije kurz devizového trhu vyhlášený ČNB k danému dni (Hakalová et al., 2021).

Datum	Číslo faktury	Odběratel	Částka	Datum splatnosti	Úhrada dne	Číslo dokladu	Pozn.

Obrázek 6 - Kniha pohledávek
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Štohl, 2023)

1.10 Evidence závazků

Závazek představuje povinnost dlužníka uhradit smluvně stanovenou částku, například za poskytnuté služby či přijaté zálohy a vykazuje se na straně pasiv. Pokud dlužník neuhradí částku v dohodnutém termínu, věřitel získává nárok na účtování úroků z prodlení. Závazky, podobně jako pohledávky se dělí podle doby splatnosti na krátkodobé a dlouhodobé a podle místa vzniku na tuzemské a zahraniční (Dušek a Sedláček, 2024).

Závazky lze dále rozlišovat podle typu věřitele. Patří sem závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům, zdravotní pojišťovně, správě sociálního zabezpečení či finančnímu úřadu. Závazky vůči dodavatelům vznikají v případě, že podnikatel obdrží zboží, výrobek nebo službu a dosud je neuhradil. Závazky vůči zaměstnancům zahrnují nezaplacené

mzdy a ostatní nároky, zatímco závazky vůči zdravotní pojišťovně a správě sociálního zabezpečení zahrnují neuhrazené odvody na pojištění. Závazky vůči peněžním ústavům vznikají na základě uzavření smluv o půjčkách nebo úvěrech (Štohl, 2023).

Závazky se oceňují dvěma způsoby. Při vzniku závazku je používaná jmenovitá hodnota, zatímco v případě, že závazek přebírá jiný subjekt, se k ocenění použije pořizovací cena (Dejmanová, 2021).

Podobně jako u pohledávek musí být v evidenci závazků jasně uvedeno, o jaký závazek se jedná, jaká je jeho výše a vůči jakému subjektu je závazek veden. Pro tyto účely se běžně používá kniha závazků viz Obrázek 7 (Dušek a Sedláček, 2024). Záznamy v knize jsou obvykle vedeny na základě přijatých faktur. Pro zajištění přehlednosti se, stejně jako u pohledávek, doporučuje rozdělit evidenci na závazky z obchodních vztahů a ostatní závazky (Štohl, 2023).

K rozvahovému dni se kniha závazků uzavírá, aby bylo možné stanovit aktuální stav neuhrazených závazků. Po otevření knihy v novém účetním období se konečné zůstatky z předchozího období stávají počátečními stavů pro nové období (Hakalová et al., 2021).

Pokud jsou závazky vedeny v cizí měně je nutné obdobně jako u pohledávek přepočítat na české koruny k datu vzniku závazku (Hakalová et al., 2021).

Datum	Číslo faktury		Dodavatel	Částka	Datum splatnosti	Úhrada dne	Číslo dokladu	Pozn.
	interní	dodavat.						

Obrázek 7 - Kniha závazků

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Štohl, 2023)

1.11 Příznání k dani z příjmu fyzických osob

Daňové příznání k dani z příjmu fyzických osob je povinností všech poplatníků, kteří splňují zákonem stanovené podmínky. Povinnost podat daňové příznání mají osoby, jejichž příjmy za příslušné zdaňovací období přesáhly částku 50 000 Kč, nebo osoby vykazující daňovou ztrátu bez ohledu na výši příjmů. Povinnost podat daňové příznání mají také osoby, které obdržely příjmy ze závislé činnosti od zaměstnavatelů za uplynulé roky, až po 31. lednu následujícího roku. Povinnost podat daňové příznání platí rovněž v případě, že došlo k neoprávněnému vyplacení bonusu, výplatě jiných příjmů ze soukromého životního pojištění, nebo v případě uplatnění bezúplatného plnění poskytnutého do zahraničí (Dušek a Sedláček, 2024).

FO, které mají příjmy ze závislé činnosti pouze od jednoho zaměstnavatele, popřípadě postupně od více zaměstnavatelů a současně podepsaly prohlášení k dani nebo nemají jiné příjmy podle § 7 a § 10 ZDP vyšší než 20 000 Kč nejsou povinny podávat daňové příznání (Bartůšková, 2024).

Daňové příznání za zdaňovací období roku 2024 je poplatník povinen podat nejpozději do 1. dubna 2025. Pokud daňové příznání podává daňový poradce, lhůta pro podání se prodlužuje nejpozději do 1. července 2025. Za poplatníka se považuje FO, která na území České republiky pobývala alespoň 183 dní v příslušném kalendářním roce a jejíž daňová povinnost se vztahuje jak na příjmy získané na území České republiky, tak i příjmy pocházející ze zahraničí (Hakalová et. al., 2021). Tabulka 5 obsahuje přehled hlavních slev pro rok 2024, které si může poplatník uplatnit v rámci svého daňového příznání.

Tabulka 5 - Přehled slev

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Dušek a Sedláček, 2024)

Druh slevy	Ustanovení DPH	Výše slevy
Na poplatníka	§ 35ba/1/a	30 840 Kč
Na vyživovanou manželku (manžela)	§ 35ba/1/b	24 840 Kč
Na vyživovanou manželku (manžela) ZTP/P	§ 35ba/1/b	49 680 Kč
I. nebo II. stupeň invalidity	§ 35ba/1/c	2 520 Kč
III. stupeň invalidity	§ 35ba/1/d	5 040 Kč
Držitel průkazu ZTP/P	§ 35ba/1/e	16 140 Kč
Na dítě	§ 35c	Podle počtu
Na dítě ZTP/P	§ 35c/7	2×

Dle § 35c ZDP má poplatník možnost uplatnit daňové zvýhodnění na děti, které činí pro rok 2024 činí 15 204 Kč ročně na první dítě, 22 320 Kč na druhé dítě a 27 840 Kč na třetí a každé další dítě.

Daňové přiznání z příjmu fyzických osob má pevně stanovenou strukturu, která zahrnuje záhlaví, identifikační údaje o poplatníkovi, šest hlavních oddílů a závěrečné údaje. K přiznání náleží rovněž přílohy, které jsou nedílnou součástí přiznání. Daňové přiznání je možné podat i v elektronické podobě, a to prostřednictvím počítačových sestav. Uspořádání údajů musí odpovídat formátu tiskopisu vydávaného Ministerstvem financí. Pro platné podání daňového přiznání je nebytné použít aktuální vzor tiskopisu, který odpovídá příslušnému zdaňovacímu období (Hakalová et al., 2021).

2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Druhá část této bakalářské práce je zaměřena na analytickou část, v níž bude podrobně analyzován současný stav poplatníka daně z příjmu fyzických osob. Analýza se zaměřuje na konkrétní aspekty týkající se jeho daňového zatížení, na jejichž základě budou následně navrhovány kroky pro efektivní daňovou optimalizaci. Analýza bude zahrnovat daňové zatížení celé domácnosti, a to zejména celkové daňové a odvodové zatížení manželů. Důvodem zohlednění zatížení celé domácnosti je skutečnost, že manželka poplatníka nedosahuje žádných vlastních příjmů.

Vzhledem k tomu, že poplatník požádal o zachování anonymity, nebude v této práci uvedena jeho skutečná identita. Pro tyto účely bude poplatník označen jako **Poplatník A**, přičemž uvedené údaje a informace budou vycházet z fiktivních dat.

2.1 Informace o poplatníkovi

Poplatník A je rezidentem České republiky s trvalým bydlištěm na adrese Dolní 46, 602 00 Brno. Žije ve společné domácnosti s manželkou a dvěma nezletilými dětmi, přičemž jedno z nich je žákem základní školy a druhé studuje na střední škole.

Podnikatelskou činnost vykonává jako OSVČ od 1. dubna 2009, kdy mu bylo uděleno živnostenské oprávnění na ohlašovací řemeslnou živnost v oboru oprav silničních vozidel. Toto oprávnění bylo vydáno na dobu neurčitou a podnikatelská činnost je v současnosti aktivní.

Postupem došlo k rozšíření podnikatelských aktivit o další živnostenské oprávnění v kategorii výroba, obchod a služby v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, v jehož rámci Poplatník A vykonává několik ekonomických činností. Konkrétně se jedná o údržbu motorových vozidel a jejich příslušenství, zahájenou 1. dubna 2009, dále velkoobchod a maloobchod, provozovaný od 9. května 2012. K 6. prosinci 2021 došlo k dalšímu rozšíření podnikatelského portfolia o zprostředkování obchodu a služeb, skladování, balení zboží, manipulaci s nákladem a technické činnosti v dopravě, jakož i o poradenskou a konzultační činnost, zahrnující zpracování odborných studií a posudků.

Dne 8. prosince 2012 získal Poplatník A další řemeslné živnostenské oprávnění v oboru klempířství a opravy karoserií, které je rovněž vydáno na dobu neurčitou.

Kromě uvedených podnikatelských činností byla Poplatníkovi A dne 8. prosince 2021 udělena koncese pro provozování silniční motorové dopravy. Na základě tohoto oprávnění vykonával nákladní vnitrostátní přepravu prostřednictvím vozidel nebo jízdních souprav s největší povolenou hmotností do 3,5 tuny, určených k přepravě zvířat nebo věcí, a současně nákladní mezinárodní přepravu s vozidly či jízdními soupravami o maximální povolené hmotnosti do 2,5 tuny se stejným účelem využití. Dále vykonával osobní silniční dopravu s vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče. Koncesované oprávnění bylo uděleno na dobu neurčitou, avšak podnikatelská činnost v oblasti silniční dopravy byla k 11. únoru 2023 ukončena.

Podnikatelské aktivity Poplatníka A jsou soustředěny do provozovny nacházející se na adrese Dolní 32, 602 00 Brno, která byla zřízena dne 27. dubna 2010. Primárně je určena pro výkon činností v oblasti oprav silničních vozidel a údržby motorových vozidel a jejich příslušenství. S účinností od 9. května 2012 byla rozšířena o provozování velkoobchodu a maloobchodu, čímž došlo ke sjednocení podnikatelských aktivit v jednom provozním místě.

Poplatník A není povinen vést účetnictví, a proto využívá systém daňové evidence. Správu a vedení daňové evidence nezajišťuje osobně, ale tuto činnost přenechává odborně způsobilé osobě, která ji vykonává jeho jménem. Daňová evidence je vedena prostřednictvím ekonomického programu POHODA.

Poplatník A od 15. srpna 2022 zaměstnává jednoho pracovníka na hlavní pracovní poměr, a to na základě řádně uzavřené pracovní smlouvy.

Manželka podnikatele není v současné době v pracovněprávním vztahu a nepobírá žádný příjem ze závislé činnosti, samostatné výdělečné činnosti ani z jiných zdrojů. Není příjemcem žádných pravidelných nebo jednorázových příjmů, které by podléhaly daňové povinnosti.

Manželka Poplatníka A je klasifikována jako osoba bez zdanitelných příjmů. V důsledku toho si hradí povinné minimální zdravotní pojištění měsíčně ve výši 2 552 Kč, což za kalendářní rok odpovídá částce 30 624 Kč (Vaněk, 2023). Výše této měsíční částky se vypočítá jako 13,5 % z minimální mzdy, která pro rok 2024 činí 18 900 Kč (Vaněk, 2023).

2.2 Příjmy ze samostatné činnosti

Poplatník A v roce 2024 vykazoval výhradně příjmy dle § 7 ZDP a vedl daňovou evidenci. Jeho podnikatelská činnost spadá do řemeslných živností, což by znamenalo možnost uplatnit paušální výdaje ve výši 80 % dle § 7 odst. 7 písm. a) ZDP. Vzhledem k tomu, že jeho příjmy v roce 2024 přesáhly částku 2 000 000 Kč, nemá nárok na uplatnění paušálních výdajů a místo toho evidovat výdaje skutečně vynaložené.

Hlavním zdrojem jeho příjmů byl prodej výrobků a poskytování služeb a celková výše těchto příjmů v roce 2024 dosáhla 3 583 854 Kč. Na konci roku 2024 obdržel Poplatník A od svých rodičů finanční dar ve výši 500 000 Kč, který byl určen na výstavbu nové provozovny. Jelikož realizace stavby započne až v roce 2025, nebyly v roce 2024 s tímto projektem spojeny žádné výdaje.

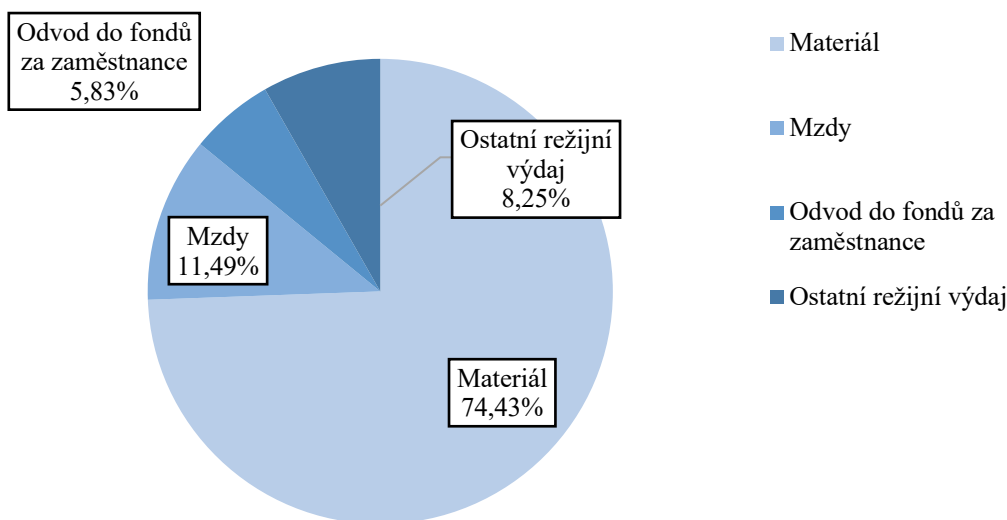
Mezi nákladové položky patří zejména náklady na materiál, mzdové náklady, splátka úvěru, zákonné odvody za zaměstnance a další režijní výdaje. Jelikož Poplatník A provozuje svou činnost ve vlastních prostorách, nevznikají mu žádné náklady na nájemné.

Tabulka 6 - Příjmy a výdaje ze samostatné činnosti
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Příjmy	
Prodej výrobků a služeb	3 583 854 Kč
Dar do podnikání	500 000 Kč
Výdaje	
Materiál	2 363 721 Kč
Mzdy	365 015 Kč
Odvod do fondů za zaměstnance	185 183 Kč
Ostatní režijní výdaj	262 040 Kč
Dílčí základ daně § 7	907 895 Kč

Nejvýznamnější položkou výdajové struktury Poplatníka A jsou náklady na materiál, které tvoří přibližně 75 % celkových výdajů souvisejících se samostatnou výdělečnou činností viz Graf 1. Mezi další náklady patří režijní výdaje spojené s provozem vozidla a poplatky za emisní kontroly a technické prohlídky.

Odvody do pojistných fondů za zaměstnance jsou v daňové evidenci vykázány souhrmně, avšak lze je rozdělit na dvě samostatné složky. První část ve výši 47 138 Kč, odpovídá zákonným odvodům zaměstnance na sociální pojištění (dále jen „SP“) a zdravotní pojištění (dále jen „ZP“), které činí 11,6 % z jeho hrubé mzdy. Druhá částka ve výši 138 025 Kč, představuje povinné odvody zaměstnavatele ve výši 33,8 % z hrubé mzdy zaměstnance. Tyto sazby vycházejí z ustanovení zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, v platném znění, a zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v platném znění.

Graf 1 - Rozložení výdajů
(Zdroj: Vlastní zpracování)

V Tabulce 7 jsou zobrazeny náklady, které byly v roce 2024 spojeny s provozem osobního automobilu Škoda Octavia. Tyto výdaje jsou součástí režijních výdajů. Automobil je využíván výhradně k podnikání, a proto jsou tyto výdaje všechny daňově uznatelné.

Tabulka 7 - Výdaje spojené s provozem vozidla
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Pohonné hmoty	32 452 Kč
Servis vozidla	8 564 Kč
Krátkodobé parkovné	440 Kč
Pojistné	3 249 Kč
Celkem	44 705 Kč

2.3 Příjem z nájmu

Poplatník A je vlastníkem bytové jednotky o dispozici 2+kk o celkové výměře 56 m², kterou pronajímá. Výše měsíčního nájemného činí 13 600 Kč, bez záloh na energie, které hradí nájemce samostatně. Celkový roční příjem z nájmu dosahuje částky 163 200 Kč.

Podnikatel uplatňuje výdaje paušální formou v souladu s § 9 odst. 4 ZDP. Sazba paušálních výdajů je 30 % z dosažených příjmů z nájmu, což v tomto případě odpovídá částce 48 960 Kč. Dílčí ZD podle § 9 ZDP tak činí 114 240 Kč.

Tabulka 8 – Příjem z nájmu

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Příjem § 9	
Pronájem	163 200 Kč
Výdaje § 9	
Paušální výdaje	48 960 Kč
Dílčí základ daně § 9	114 240 Kč

2.4 Nezdánitelné části základu daně

Poplatník A rovněž eviduje nezdanitelné části ZD, které si může odečíst od ZD v souladu s platnými daňovými předpisy.

Poplatníka A pravidelně přispívá na penzijní pojištění, přičemž měsíční platba činí 1 000 Kč, což za zdaňovací období odpovídá částce 12 000 Kč ročně. Tato částka je plně odečitatelná od ZD, neboť nepřesahuje zákonný limit stanovený v § 15 odst. 5 ZDP, který činí 24 000 Kč.

V září poplatník poskytl dar ve výši 5 000 Kč místní mateřské škole. Tento dar splňuje podmínky stanovené v § 15 odst. 1 ZDP, a proto je plně odečitatelný od ZD, jelikož překračuje minimální hranici 1 000 Kč nebo odpovídající 2 % ZD.

Dále poplatník dvakrát během roku 2024 daroval krev. V souladu s § 15 odst. 1 písm. ZDP si může za každé darování odečíst od ZD 3 000 Kč, což činí celkem 6 000 Kč za zdaňovací období. Celková výše nezdanitelných částí ZD činí 23 000 Kč

2.5 Evidence dlouhodobého hmotného majetku

V souladu s § 26 odst. 2 ZDP, činí hodnota pro zařazení hmotného majetku do dlouhodobého majetku 80 000 Kč.

Poplatník A eviduje ve svém dlouhodobém majetku dvousloupový elektromechanický zvedák, plničku klimatizace pozemek, dílnu a osobní automobil Škoda Octavia. Podrobné informace o datu pořízení, způsobu odepisování, pořizovací a zůstatkové ceně jednotlivých odpisovaných položek jsou uvedeny v Tabulce 8.

Je potřeba zmínit, že pozemky nepodléhají odepisování.

Tabulka 9 - Evidence dlouhodobého hmotného majetku

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Dlouhodobý majetek	Datum pořízení	Pořizovací cena	Způsob odepisování	Zůstatková cena
Dvousloupový elektromechanický zvedák Nussbaum	25.2.2014	83 500 Kč	Zrychlené	16 700 Kč
Automatická plnička klimatizace Valeo	4.5. 2018	89 585 Kč	Zrychlené	37 624 Kč
Pozemek	31.7. 2020	376 000 Kč	-	-
Dílna	31.12. 2021	748 462,05 Kč	Zrychlené	675 278,05 Kč
Škoda Octavia	17.1. 2024	107 438 Kč	x	107 438 Kč

2.6 Odpisy dlouhodobého hmotného majetku

V roce 2014 pořídil Poplatník A dvousloupový elektromechanický zvedák značky Nussbaum s pořizovací cenou 83 500 Kč. Vzhledem k tomu, že Poplatník A vykazoval v prvních 3 letech podnikání ztrátu, rozhodl se začít odepisovat tento majetek až v roce 2017.

Podle Přílohy č. 1 ZDP je zvedák zařazen do 3. odpisové skupiny, což dle § 30 ZDP odpovídá době odepisování 10 let. Dvousloupový elektromechanický zvedák Nussbaum bude plně odepsán v roce 2026.

Tabulka 10 - Odpisy dvousloupového elektromechanického zvedáku
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Rok	Odpisy	Zůstatková cena
2017	8 350 Kč	75 150 Kč
2018	15 030 Kč	60 120 Kč
2019	13 360 Kč	46 760 Kč
2020	11 690 Kč	35 070 Kč
2021	11 020 Kč	25 050 Kč
2022	8 350 Kč	16 700 Kč
2023	6 680 Kč	10 020 Kč
2024	5 010 Kč	5 010 Kč
2025	3 340 Kč	1 670 Kč
2026	1 670 Kč	0 Kč

Poplatník A zvolil pro dvousloupový elektromechanický zvedák Nussbaum zrychlený způsob odepisování. V roce 2024 činí odpis tohoto majetku 5 010 Kč a výpočet odpisu byl proveden dle Vzorce 3.

Dále poplatník pořídil v roce 2018 automatickou plničku klimatizace značky Valeo se vstupní cenou 89 585 Kč. Tento majetek je zařazen dle Přílohy 1 ZDP do 3. odpisové skupiny s dobou odepisování 10 let dle § 30 ZDP. Plánované úplné odepsání tohoto majetku je předpokládáno na rok 2027.

Tabulka 11 - Odpisy automatické plničky klimatizace
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Rok	Odpisy	Zůstatková cena
2018	8 959 Kč	80 626 Kč
2019	16 126 Kč	64 500 Kč
2020	14 334 Kč	50 166 Kč
2021	12 543 Kč	37 624 Kč
2022	10 750 Kč	26 874 Kč
2023	8 958 Kč	17 916 Kč
2024	7 167 Kč	10 749 Kč
2025	5 375 Kč	5 374 Kč
2026	3 583 Kč	1 791 Kč
2027	1 791 Kč	0 Kč

Obdobně jako u dvousloupového elektromechanického zvedáku si Poplatník A zvolil pro automatickou plničku klimatizace zrychlený způsob odepisování dlouhodobého hmotného majetku. V roce 2024 činí odpis tohoto majetku 7 167 Kč a výpočet byl proveden dle Vzorec 3. V roce 2021 Poplatník A zakoupil dílnu se vstupní cenou 748 462, 05 Kč. Podle Přílohy 1 ZDP je dílna zařazena do 5. odpisové skupiny, což dle § 30 ZDP odpovídá době 30 let odepisování. Dílna bude podle plánu zcela odepsána v roce 2050. V Tabulce 11 jsou uvedeny odpisy dílny do roku 2026.

Tabulka 12 - Odpisy dílny
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Rok	Odpisy	Zůstatková cena
2021	24 949 Kč	723 513, 05 Kč
2022	48 235 Kč	675 278,0 05 Kč
2023	46 571 Kč	628 707, 05 Kč
2024	44 908 Kč	583 799, 05 Kč
2025	43 245 Kč	540 554, 05 Kč
2026	41 582 Kč	498 972, 05 Kč

V roce 2024 činí odpis dílny 44 908 Kč. Stejně jako u předešlých majetkových položek byl zvolen zrychlený způsob odepisování a pro výpočet byl použit Vzorec 3.

Poplatník A zařadil v lednu 2024 do svého obchodního majetku osobní automobil Škoda Octavia. Volba metody odepisování tohoto vozidla bude prvkem daňové optimalizace příjmu fyzických osob, která bude analyzovaná v kapitole „Návrhy vlastního řešení“.

2.7 Slevy na dani a daňové zvýhodnění

Poplatník A v souladu s platnou legislativou v roce 2024 uplatňuje roční základní slevu na poplatník ve výši 30 840 Kč. Kromě této základní slevy má Poplatník A nárok na slevu na manželku ve výši 24 840 Kč. Tento nárok vzniká za předpokladu, že roční příjmy manželky nepřesáhnou hranici 68 000 Kč, což je limit stanovený § 35ba ZDP.

Dále má Poplatník A dvě nezletilé děti, což mu umožňuje uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované děti. Výše daňového zvýhodnění činí 15 204 Kč na první nezletilé vyživované dítě a 22 320 Kč na druhé nezletilé vyživované dítě, jak je stanoveno v § 35c ZDP.

Celkově tedy Poplatník A uplatňuje kombinaci základní slevy na poplatníka, slevy na manželku a daňového zvýhodnění na dvě nezletilé děti, což výrazně snižuje jeho celkovou daňovou povinnost za rok 2024 přesně o 93 204 Kč.

Tabulka 13 - Slevy na dani a daňové zvýhodnění
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: (Česko, 1992)

Sleva na dani	Hodnota v Kč
Poplatník	30 840
Manželka	24 840
Celkem § 35ba	55 680
Daňové zvýhodnění	Hodnota v Kč
1. dítě	15 204
2. dítě	22 320
Celkem § 35c	37 524
Celkem	93 204

3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

Tato část bakalářské práce je zaměřena na návrh konkrétních kroků, které by mohly přispět k daňové optimalizaci příjmů fyzických osob Poplatníka A a jeho manželky. Tyto varianty budou vycházet z analýzy jeho podnikatelské činnosti, která byla podrobně zpracovaná v analytické části. Na základě získaných informací jsou navržena konkrétní opatření, která povedou k optimalizace daňové zátěže.

3.1 Varianta A

První variantou optimalizace daňové povinnosti je volba vhodné metody odepisování nově pořízeného dlouhodobého majetku.

Poplatník A si zakoupil v lednu 2024 osobní automobil Škoda Octavia. Jelikož Poplatník A není prvním vlastníkem může uplatnit pouze rovnoměrné nebo zrychlené odepisování (Jindrová, 2020). V souladu s § 30 ZDP je vozidlo zařazeno do 2. odpisové skupiny s dobou odepisování stanovenou na 5 let. Pořizovací cena vozidla je 107 438 Kč.

Prvním možným způsobem odepisování je metoda zrychleného odpisu dle § 32 ZDP, kde je stanoven odpisový koeficient 5 pro první rok a 6 pro následující roky. Osobní automobil Škoda Octavia bude plně odepsaný v roce 2028.

V případě zrychleného odepisování činí za rok 2024 odpis 21 588 Kč. Výpočet odpisů byl proveden dle Vzorce 2 pro první rok a Vzorce 3 pro následující roky, jak je uvedeno v analytické části bakalářské práci.

Tabulka 14 - Zrychlené odepisování – Varianta A
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Rok	Odpis	Zůstatková cena
2024	21 488 Kč	85 950 Kč
2025	34 380 Kč	51 570 Kč
2026	25 785 Kč	25 785 Kč
2027	17 190 Kč	8 595 Kč
2028	8 595 Kč	0 Kč

Výpočet daňové povinnosti se stanoví jako rozdíl mezi příjmy a výdaji, přičemž výdaje zahrnují veškeré odpisy dlouhodobého majetku uvedené v Tabulce 8. Mezi odepisovaný majetek patří dvousloupový elektromechanický zvedák Nussbaum, automatická plnička klimatizace Valeo, dílna a nově pořízený automobil Škoda Octavia vyjádřený pomocí zrychleného odepisování. Celková výše odpisů v rámci Varianty A činí 78 573 Kč.

Od ZD se odečtou nezdánitelné částky v tomto případě je to 23 000 Kč. Po provedení tohoto odpočtu je výsledný ZD zaokrouhlen na 100 Kč dolů. Z upraveného ZD se následně vypočítá daňová povinnost sazbou 15 %. Od vypočtené daňové povinnosti se odečtou slevy uvedené v analytické části bakalářské práce, konkrétně v Tabulce 12. Aplikací veškerých slev se stanoví konečná výše daňové povinnosti.

Tabulka 15 - Výpočet daňové povinnosti – Varianta A
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Příjmy § 7	4 083 854 Kč
Výdaje § 7	3 175 959 Kč
Odpisy	78 573 Kč
Dílčí ZD § 7	829 322 Kč
Dílčí ZD § 9	114 240 Kč
ZD	943 562 Kč
Dar	5 000 Kč
Penzijní pojištění	12 000 Kč
Odběr krve	6 000 Kč
ZD snížení o nezdánitelné položky	920 562 Kč
ZD zaokrouhlený na sta Kč dolů	920 500 Kč
Daň 15 %	138 075 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Sleva na manželku	24 840 Kč
Daň po uplatnění slev podle § 35ba	82 395 Kč
Daňové zvýhodnění na vyživované děti	37 524 Kč
Výsledná daň	44 871 Kč

Výsledná daň z příjmu fyzických osob (dále jen „DPFO“) při použití zrychleného odepisování osobního automobilu Škoda Octavia vyšla na 44 781 Kč. Daňový odvod nepředstavuje jedinou finanční zátěž pro Poplatníka A, neboť je rovněž povinen hradit odvody na SP a ZP.

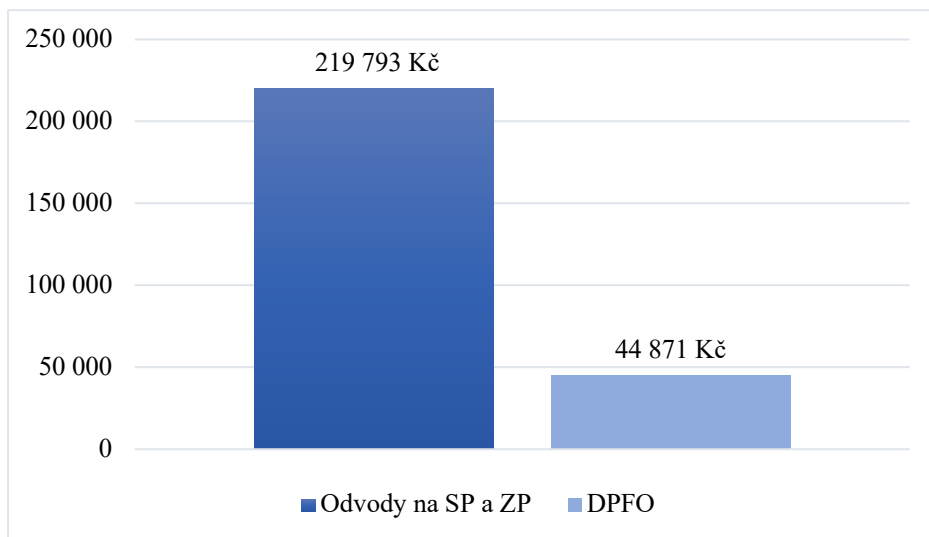
Výpočet ZP a SP se provádí pouze z příjmů podle § 6 a § 7 ZDP. Vzhledem k tomu, že Poplatník A nemá příjmy ze závislé činnosti, je vyměřovací základ stanoven výhradně z dílčího ZD podle § 7 ZDP. Pro účely ZP činí vyměřovací základ 50 % dílčího ZD, zatímco pro výpočet SP, odpovídá vyměřovací základ od roku 2024 55 % dílčího ZD. Minimální roční vyměřovací základ pro rok 2024 u ZP je 263 802 Kč a u SP 158 292 Kč. Odvody na SP a ZP se zaokrouhlují na celé koruny směrem nahoru dle § 6 odst. 8 ZDP.

V tomto případě není nutné aplikovat minimální vyměřovací základ, protože vypočtený vyměřovací základ ve všech případech převyšuje zákonem stanovené minimum.

Tabulka 16 - Výše sociálního a zdravotního pojištění – Varianta A
(Zdroj: Vlastní zpracování)

SP + ZP – Varianta A1	
Sociální pojištění	
ZD	829 322 Kč
Vyměřovací základ	456 127,1 Kč
Výše SP (29,2 %)	133 190 Kč
Zdravotní pojištění	
ZD	829 322 Kč
Vyměřovací základ	414 661 Kč
Výše ZP (13,5 %)	55 980 Kč
Celkem SP + ZP	189 170 Kč
Odvody na SP a ZP za domácnost	219 793 Kč

V rámci této varianty činí celková výše ročního pojistného pro Poplatníka A za rok 2024 částku 189 170 Kč. Manželka, jak již bylo uvedeno, hradí minimální ZP, jehož výše pro rok 2024 činí 30 624 Kč. Celkové odvody na SP a ZP za oba manžele tak dosahují částky 219 793 Kč.

Graf 2 - Zatížení domácnosti při použití Varianty A
(Zdroj: Vlastní zpracování).

Z Grafu 2 je patrné, že v případě použití zrychlených odpisů u nově pořízeného vozidla činí celkové odvody ZP a SP 219 793 Kč, přičemž samotná DPFO je ve výši 44 871 Kč. Výsledné celkové náklady tak dosahují částky 264 664 Kč.

3.2 Varianta B

Druhým možným způsobem je metoda rovnoměrného odepisování podle § 31 odst. 1 písm. a) ZDP, kde je stanovena odpisová sazba 11 pro první rok a 22,25 pro následující roky.

V případě rovnoměrného odepisování činí roční odpis za rok 2024 11 815 Kč. Výpočet odpisů byl proveden dle Vzorce 1, jak je uvedeno v analytické části bakalářské práce.

Tabulka 17 - Rovnoměrné odepisování – Varianta B
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Rok	Odpisy	Zůstatková cena
2024	11 819 Kč	95 619 Kč
2025	23 905 Kč	71 714 Kč
2026	23 905 Kč	47 809 Kč
2027	23 905 Kč	23 904 Kč
2028	23 904 Kč	0

Na první pohled je zřejmé, že při zvolení metody rovnoměrného odepisování je roční odepisová částka výrazně nižší, a to konkrétně o 9 669 Kč ve srovnání se zrychleným odepisováním.

Výpočet daňové povinnosti byl proveden podle Varianty A, kde je podrobně popsán celý postup výpočtu včetně jednotlivých kroků. Oproti původní variantě došlo pouze k úpravě v položce celkových odpisů dlouhodobého majetku. Tato hodnota byla nově stanovena ve výši 68 904 Kč. Ostatní údaje při výpočtu zůstávají beze změny.

Tabulka 18 - Výpočet daňové povinnosti – Varianta B
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Příjmy § 7	4 083 854 Kč
Výdaje § 7	3 175 959 Kč
Odpisy	68 904 Kč
Dílčí ZD § 7	838 991 Kč
Dílčí ZD § 9	114 240 Kč
ZD	953 231 Kč
Dar	5 000 Kč
Penzijní pojištění	12 000 Kč
Odběr krve	6 000 Kč
ZD snížení o nezdanitelné položky	930 231 Kč
ZD zaokrouhlený na sta Kč dolů	930 200 Kč
Daň 15 %	139 530 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Sleva na manželku	24 840 Kč
Daň po uplatnění slev podle § 35ba	83 850 Kč
Daňové zvýhodnění na vyživované děti	37 524 Kč
Výsledná daň	46 326 Kč

Výsledná daňová povinnost Poplatníka A po uplatnění rovnoměrného odepisování osobního automobilu činí 46 326 Kč.

Stejně jako v případě výpočtu daňové povinnosti, je i výpočet odvodů na SP a ZP proveden s postupem uvedeným ve Variantě A. V tomto případě byla použita odlišná částka ZD, jelikož došlo ke změně hodnoty odpisů, které mají přímý vliv na jeho výši.

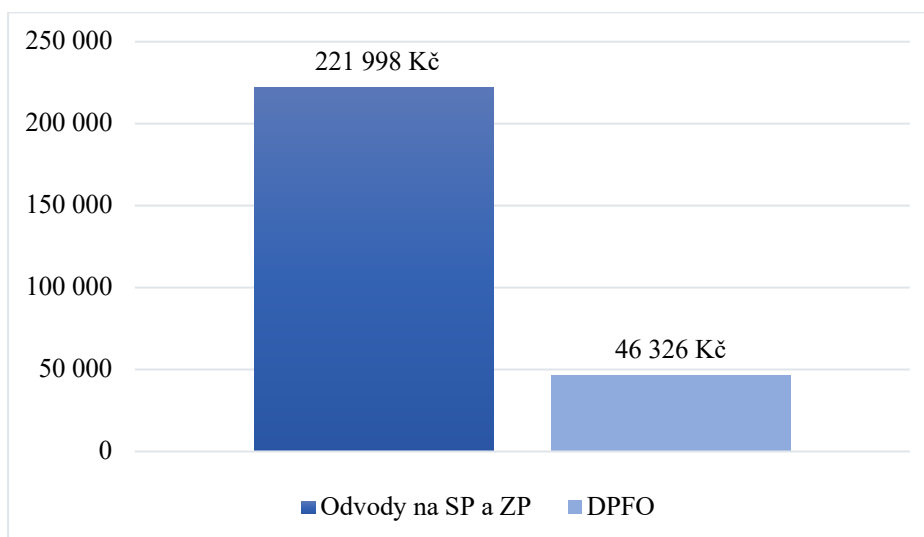
Tabulka 19 - Výše sociálního a zdravotního pojištění – Varianta B

(Zdroj: Vlastní zpracování)

SP + ZP – Varianta B	
Sociální pojištění	
ZD	838 991 Kč
Vyměřovací základ	461 445,05 Kč
Výše SP (29,2 %)	134 742 Kč
Zdravotní pojištění	
ZD	838 991 Kč
Vyměřovací základ	419 495,5 Kč
Výše ZP (13,5 %)	56 632 Kč
Celkem SP + ZP	191 374 Kč
Odvody na SP a ZP za domácnost	221 998 Kč

Výše ročního pojistného ve Variantě B na rok 2024 činí 191 374 Kč.

Stejně jako v případě volby zrychleného odepisování činí odvody manželky na ZP 30 624 Kč. Celkové odvody na SP a ZP za oba manžele dosahují částky 221 998 Kč.

Graf 3 - Zatížení domácnosti při použití Varianty B

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Z údajů uvedených v Grafu 3 vyplývá, že při použití rovnoměrných odpisů u nově pořízeného automobilu činí odvody na SP a ZP manželů 221 998 Kč. K této hodnotě se připočítává daňová povinnost ve výši 46 326 Kč, což v součtu představuje celkovou finanční zátěž ve výši 268 324 Kč.

V rámci zvolení metody odepisování pro nově pořízený automobil je patrné, že volba mezi rovnoměrným a zrychleným odepisováním nově pořízeného osobního automobilu nemá výrazný dopad na celkovou daňovou úsporu. Varianta A tak poslouží pouze jako doplňková a bude kombinována s dalšími varianty.

Zrychlené odepisování bylo zvoleno s ohledem na předpokládané vyšší výdaje související s novou provozovnou v následujících letech. Poplatník A tak v roce 2024 využije výhodu vyšších odpisů, zatímco v dalších letech mu nižší odpisy ve srovnání s rovnoměrným odepisováním nebudou činit problém.

3.3 Varianta C

Další variantou k optimalizaci daňového zatížení fyzických osob je převedení příjmů a výdajů na spolupracující osobu. Spolupracující osobou může být manžel, osoba žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti nebo člen rodiny podílející se na provozu rodinného závodu (Dušek & Sedláček, 2024). Členem rodiny zúčastněným na provozu rodinného závodu se rozumí osoby, které společně sdílejí bydlení a podílejí se na úhradě nákladů na své životní potřeby (Hakalová et al., 2021).

Poplatník A využije jako spolupracující osobu svou manželku. V souladu s § 13 odst. 3 ZDP lze mezi Poplatníka A a manželku rozdělit maximálně 50 % příjmů a výdajů, přičemž rozdíl mezi příjmy a výdaji za jedno zdaňovací období může být maximálně ve výši 540 000 Kč, což odpovídá částce 45 000 Kč měsíčně (Dušek a Sedláček, 2024). V rámci této optimalizační varianty je nezbytné zohlednit omezení při uplatnění slevy na manželku. Tato sleva byla využita v předešlé variantě týkající se volby metody odepisování pro nově pořízené vozidlo, avšak v souladu § 13 odst. 4 písm. c) ZDP nemůže Poplatník A při rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu (manželku) tuto slevu uplatnit.

V rámci této varianty bude výpočet optimalizace proveden ve spojení s Variantou A, tedy se zrychleným odepisováním nově pořízeného osobního automobilu Škoda Octavia.

Výpočet daňové zátěže vychází z rozdělení příjmů a výdajů podle § 7 ZDP rovným dílem 50 % mezi Poplatníka A a jeho manželku. Příjmy podle § 9 jsou i nadále zdaňovány pouze Poplatníkem A v plné výši. Ostatní části výpočtu zůstávají beze změny. Jedinou odlišností oproti Variantě A je neuplatnění slevy na manželku.

Tabulka 20 – Výpočet daňové povinnosti – Varianta C
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Příjmy § 7 (50 %)	2 041 927 Kč
Výdaje – včetně odpisů A1 (50 %)	1 627 266 Kč
Dílčí ZD § 7	414 661 Kč
Dílčí ZD § 9	114 240 Kč
ZD	528 901 Kč
Dar	5 000 Kč
Penzijní pojištění	12 000 Kč
Odběr krve	6 000 Kč
ZD snížení o nezdanitelné položky	505 901 Kč
ZD zaokrouhlený na sta Kč dolů	505 900 Kč
Daň 15 %	75 885 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Daň po uplatnění slev podle § 35ba	45 045 Kč
Daňové zvýhodnění na vyživované děti	37 524 Kč
Výsledná daň	7 521 Kč

Výsledná daň při Poplatníka A po převedení 50 % veškerých příjmů a výdajů na spolupracující osobu (manželku) se snížila na 7 521 Kč.

Tabulka 21 - Výše sociálního a zdravotního pojištění – Varianta C
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Sociální pojištění	
ZD	414 661 Kč
Vyměřovací základ	228 063,55 Kč
Minimální vyměřovací základ	158 292 Kč
Výše SP (29,2 %)	66 595 Kč
Zdravotní pojištění	
ZD	414 661 Kč
Vyměřovací základ	207 330,5 Kč
Minimální vyměřovací základ	263 802 Kč
Výše ZP (13,5 %)	35 614 Kč
Celkem SP + ZP	102 209 Kč

Odvod na SP byl stanoven ve výši 29,2 % z vyměřovacího základu, který odpovídá 55 % ZD dle § 7 ZDP. ZP bylo vypočteno jako 13,5 % z vyměřovacího základu, jenž činí 50 % téhož ZD. Zákonný minimální vyměřovací základ, jak je uvedeno v teoretické části této práce, nebylo nutné aplikovat, protože v obou případech byl skutečně vypočtený vyměřovací základ vyšší než zákonem stanovené minimum. Celková výše odvodů SP a ZP tak činí 102 209 Kč.

V rámci výpočtu své daňové povinnosti manželka Poplatníka A neuplatňuje daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti, jelikož toto zvýhodnění již uplatňuje Poplatník A. Uplatňuje pouze základní slevu na poplatníka ve výši 30 840 Kč dle § 35ba ZDP.

Tabulka 22 – Výpočet daňové povinnosti manželky – Varianta C
(Zdroj: Vlastní zpracování)

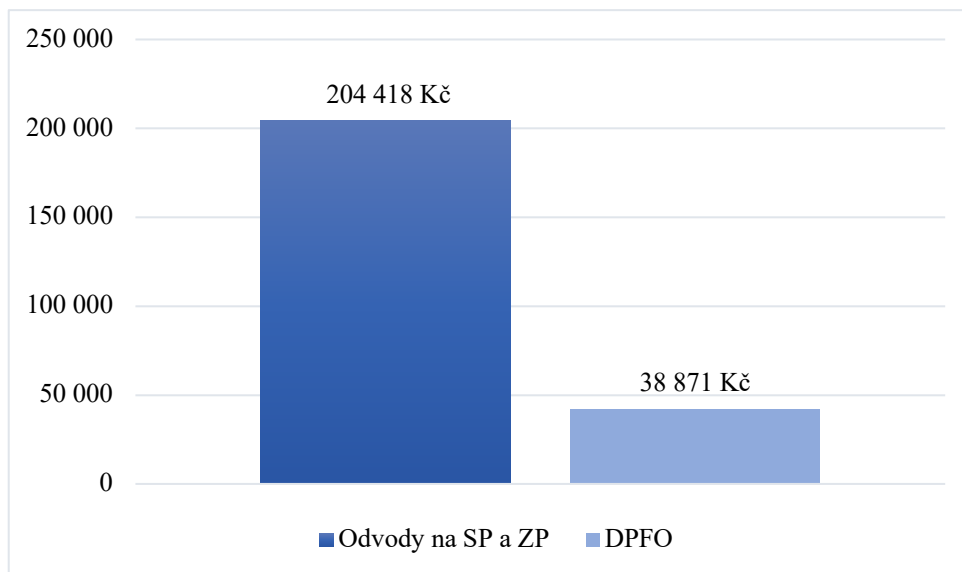
Příjmy § 7 (50 %)	2 041 927 Kč
Výdaje – včetně odpisů A1 (50 %)	1 627 266 Kč
ZD	414 661 Kč
ZD zaokrouhlený na sta Kč dolů	414 600 Kč
Daň 15 %	62 190 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Výsledná daň	31 350 Kč

V roce 2024 by výsledná daň z příjmů fyzických osob manželky Poplatníka A činila 31 350 Kč.

Tabulka 23 - Výše sociálního a zdravotního pojištění manželky – Varianta C
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Sociální pojištění	
ZD	414 661 Kč
Vyměřovací základ	228 063,55 Kč
Minimální vyměřovací základ	158 292 Kč
Výše SP (29,2 %)	66 595 Kč
Zdravotní pojištění	
ZD	414 661 Kč
Vyměřovací základ	207 330,5 Kč
Minimální vyměřovací základ	263 802 Kč
Výše ZP (13,5 %)	35 613,27 Kč
Celkem SP + ZP	102 209 Kč

Jelikož pro manželku poplatníka představuje rozdělení příjmů dle § 7 ZDP její hlavní činnost, stává se z ní OSVČ. V důsledku toho je povinna hradit odvody na SP a ZP ve stejné výši jako Poplatník A. Po aplikaci Varianty C by celkové odvody na SP a ZP spolupracující osoby činily 102 209 Kč.

Graf 4 – Zatížení domácnosti při použití Varianty C
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Z Grafu 4 vyplývá, že celkové odvody na SP a ZP za Poplatníka A a jeho manželku dosahují výše 204 418 Kč. Tato částka zahrnuje jak povinné odvody na SP, tak i odvody na ZP za oba subjekty. Kromě toho daň z příjmů fyzických osob za domácnost činí 38 871 Kč. Celkové zatížení domácnosti v součtu činí 243 289 Kč. Tato daňová povinnost vychází z celkových příjmů poplatníka A a jeho manželky, po zohlednění všech daňových odpočtů a slev.

3.4 Varianta D

Dalším variantou pro optimalizaci je využití paušálních výdajů na dopravu. Poplatník A nově pořízený osobní automobil Škoda Octavia využívá výhradně pro účely podnikání, což mu umožňuje uplatnit paušální výdaje na dopravu ve výši 5 000 Kč měsíčně (Kubátová, 2021). Pro soukromé účely využívá Poplatník A své vlastní osobní vozidlo.

Vzhledem k tomu, že automobil byl zařazen do podnikání dne 17. ledna 2024, je nutné vypočítat poměrnou část paušálního výdaje za měsíc leden, která činí 2 419 Kč ($5\,000\text{ Kč} / 31\text{ dní} * 15\text{ dní}$). Za zbývající měsíce roku bude výše paušálního výdaje 55 000 Kč ($5\,000\text{ Kč} * 11\text{ měsíců}$)

Tabulka 24 - Výpočet paušálních výdajů na dopravu
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Leden	2 419 Kč
Únor–Prosinec	55 000 Kč
Celkem	57 419 Kč

Celková výše paušálních výdajů na dopravu pro Poplatníka A za rok 2024 činí 57 419 Kč.

Při uplatnění paušálních výdajů na dopravu se nesmí do výdajů zahrnout náklady na pohonné hmoty a parkovné. Do započitatelných výdajů je však možné připočítat další výdaje, například na servis, drobné opravy, pojištění a odpisy vozidla (Konečná, 2025).

Tato varianta kombinuje postupy uvedené ve Variantě A, kde byly použity zrychlené odpisy nově pořízeného vozidla, a uplatnění paušálních výdajů na dopravu. Příjmy dle § 7 a § 9 ZDP a výdaje dle § 9 ZDP zůstávají nezměněny. Úpravy se týkají pouze výdajů podle § 7 ZDP, které byly sníženy o náklady na pohonné hmoty a krátkodobé parkování, jak se specifikováno v Tabulce 7. K těmto výdajům byl připočítán paušální výdaj na dopravu viz Tabulka 24. Zbývající kroky výpočtu daňové povinnosti se provádějí v souladu s postupem vedeném ve Variantě A.

Tabulka 25 – Vypočet daňové povinnosti – Varianta D
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Příjmy § 7	4 083 854 Kč
Výdaje § 7	3 143 067 Kč
Paušální výdaj na dopravu	57 419 Kč
Odpisy	78 573 Kč
Dílčí ZD § 7	804 795 Kč
Dílčí ZD § 9	114 240 Kč
ZD	919 035 Kč
Dar	5 000 Kč
Penzijní pojištění	12 000 Kč
Odběr krve	6 000 Kč
ZD snížení o nezdanitelné položky	896 035 Kč
ZD zaokrouhlený na sta Kč dolů	896 000 Kč
Daň 15 %	134 400 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Sleva na manželku	24 840 Kč
Daň po uplatnění slev podle § 35ba	78 720 Kč
Daňové zvýhodnění na vyživované děti	37 524 Kč
Výsledná daň	41 196 Kč

Výsledná daň po použití paušální daně u Poplatníka A činí 41 196 Kč.

Jelikož se změnil dílčí ZD u § 7 ZDP je nutné přepočítat výši odvodu SP a ZP. ZD se snížil po použití paušálních výdajů na dopravu na částku 804 795 Kč.

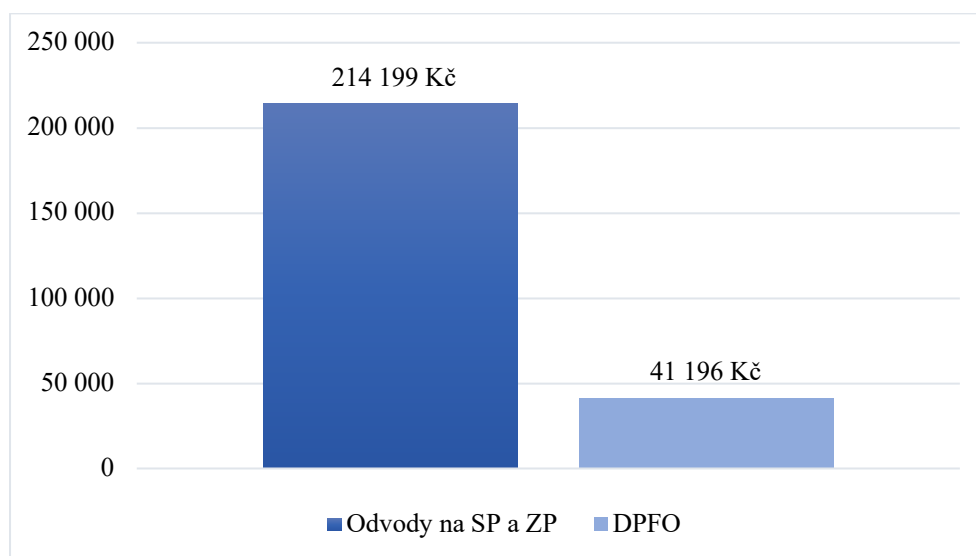
Výsledná daň po aplikaci paušálních výdajů na dopravu a rovnoměrných odpisů na vozidlo u Poplatníka A činí 41 196 Kč. Vzhledem ke změně dílčího ZD § 7 ZDP je nutné přepočítat výši odvodů na SP a ZP. Po uplatnění paušálních výdajů na dopravu se ZD snížil na částku 804 795 Kč.

Tabulka 26 - Výše sociálního a zdravotního pojištění – Varianta D
(Zdroj: Vlastní zpracování)

SP + ZP – Varianta D	
Sociální pojištění	
ZD	804 795 Kč
Vyměřovací základ	442 637,25 Kč
Výše SP (29,2 %)	129 251 Kč
Zdravotní pojištění	
ZD	804 795 Kč
Vyměřovací základ	402 397,5 Kč
Výše ZP (13,5 %)	54 324 Kč
Celkem SP + ZP	183 575 Kč
Odvody na SP a ZP za domácnost	214 199 Kč

Odvody na SP a ZP se vypočítávají stejně jako u všech předchozích variant, přičemž u SP je to 29,2 % z 55 % ZD a u ZP 13,5 % z 50 % ZD. Výsledná výše odvodů Poplatníka A na SP a ZP činí 183 575 Kč.

Vzhledem k tomu, že bakalářská práce se zaměřuje na celkové zatížení domácnosti, je potřeba zahrnout i povinné minimální ZP, které si platí manželka poplatníka ve výši 30 624 Kč. Celkové odvody na SP a ZP za domácnost tak dosahují částky 214 199 Kč.

Graf 5 - Zatížení domácnosti při použití Varianty D
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Z Grafu 5 vyplývá, že odvody na SP a ZP za Poplatníka A a jeho manželku činí v součtu 214 199 Kč. Po přičtení daně z příjmu ve výši 41 196 Kč dosahuje celkové zatížení domácnosti 255 395 Kč.

3.5 Varianta E

Varianta E představuje kombinaci Varianty A, C, D. Konkrétně se zde uplatňuje zrychlené odepisování u nového vozidla, rozdělení 50 % příjmů a výdajů podle § 7 ZDP na manželku a zároveň aplikace paušálních výdajů na dopravu u vozidla Škoda Octavia. Výpočet daňové povinnosti probíhá podobně jako v předchozích variantách, po rozdělení příjmů a výdajů dle § 7 ZDP se k výslednému ZD přičítá dílčí ZD podle § 9 ZDP. Od součtu těchto ZD se odečítají odčitatelné položky a následně se uplatňují příslušné slevy a daňová zvýhodnění. Je však nutné zohlednit, že při zapojení spolupracující osoby nelze opět využít slevu na manželku.

Tabulka 27 - Výše daňové povinnosti – Varianta E
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Příjmy § 7 (50 %)	2 041 927 Kč
Výdaje – včetně odpisů A1 (50 %)	1 639 530 Kč
Dílčí ZD § 7	402 397 Kč
Dílčí ZD § 9	114 240 Kč
ZD	516 637 Kč
Dar	5 000 Kč
Penzijní pojištění	12 000 Kč
Odběr krve	6 000 Kč
ZD snížení o nezdánitelné položky	493 637 Kč
ZD zaokrouhlený na sta Kč dolů	493 600 Kč
Daň 15 %	74 040 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Daň po uplatnění slev podle § 35ba	43 200 Kč
Daňové zvýhodnění na vyživované děti	37 524 Kč
Výsledná daň	5 676 Kč

Výsledná daňová povinnost Poplatníka A při aplikaci Varianty E činí 5 676 Kč.

Při stanovení výše odvodů na SP a ZP je patrné, že v případě SP nebylo nutné uplatnit zákonem stanovený minimální vyměřovací základ, neboť vypočtený vyměřovací základ tuto hranici převyšuje. Naopak u ZP bylo nezbytné minimální vyměřovací základ ve výši 263 802 Kč zohlednit a provést výpočet odvodu ve výši 13,5 % právě z této částky.

Tabulka 28 - Výše sociální a zdravotního pojištění– Varianta E
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Sociální pojištění	
ZD	402 397 Kč
Vyměřovací základ	221 318,35 Kč
Minimální vyměřovací základ	158 292 Kč
Výše SP (29,2 %)	64 625 Kč
Zdravotní pojištění	
ZD	402 397 Kč
Vyměřovací základ	201 198,5 Kč
Minimální vyměřovací základ	263 802 Kč
Výše ZP (13,5 %)	35 614 Kč
Celkem SP + ZP	100 239 Kč

Výše odvodů Poplatníka A na SP a ZP při aplikaci této varianty činí 100 239 Kč. Stejně jako ve Variantě C ani zde manželka Poplatníka A nemůže uplatnit daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti, neboť toto zvýhodnění náleží Poplatníkovi A. Uplatňuje pouze základní slevu na poplatníka ve výši 30 840 Kč.

Tabulka 29 - Výpočet daňové povinnosti manželky – Varianta E

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Příjmy § 7 (50 %)	2 041 927 Kč
Výdaje – včetně odpisů A1 (50 %)	1 639 530 Kč
ZD	402 397 Kč
ZD zaokrouhlený na sta Kč dolů	402 300 Kč
Daň 15 %	60 345 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Výsledná daň	29 505 Kč

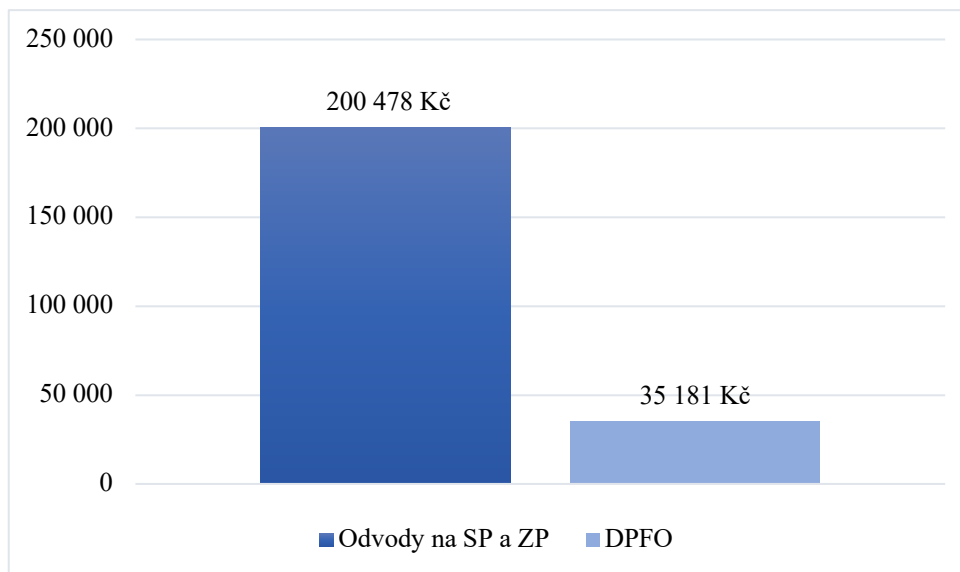
Výsledná daňová povinnost manželky Poplatníka A při uplatnění této varianty činí 29 505 Kč. Výše výpočtu odvodů SP a ZP je totožný s Tabulkou 29, a to ve výši 100 239 Kč.

Tabulka 30 - Výpočet sociální a zdravotního pojištění manželky – Varianta E

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Sociální pojištění	
ZD	402 397 Kč
Vyměřovací základ	221 318,35 Kč
Minimální vyměřovací základ	158 292 Kč
Výše SP (29,2 %)	64 625 Kč
Zdravotní pojištění	
ZD	402 397 Kč
Vyměřovací základ	201 198,5 Kč
Minimální vyměřovací základ	263 802 Kč
Výše ZP (13,5 %)	35 614 Kč
Celkem SP + ZP	100 239 Kč

Za celou domácnost činí odvody na SP a ZP celkem 200 478 Kč a celková daňová povinnost dosahuje výše 35 181 Kč.

Graf 6 - Zatížení domácnosti při použití Varianty E
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Z Grafu 6 je patrné, že celkové zatížení domácnosti dosahuje částky 235 659 Kč.

3.6 Porovnání všech variant

V rámci této bakalářské práce bylo zpracováno celkem pět variant daňové optimalizace příjmu FO, které byly následně mezi sebou porovnány s cílem najít nejvýhodnější řešení pro Poplatník A. Přehledné srovnání všech variant je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 31 - Porovnání všech variant
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Varianta	DPFO	Odvod na SP a ZP	ZP manželky	Celkem
A	44 871 Kč	189 170 Kč	30 624 Kč	264 665 Kč
B	46 326 Kč	191 374 Kč	30 624 Kč	268 324 Kč
C	38 871 Kč	204 418 Kč	x	243 289 Kč
D	41 196 Kč	183 575 Kč	30 624 Kč	255 395 Kč
E	35 181 Kč	200 478 Kč	x	235 659 Kč

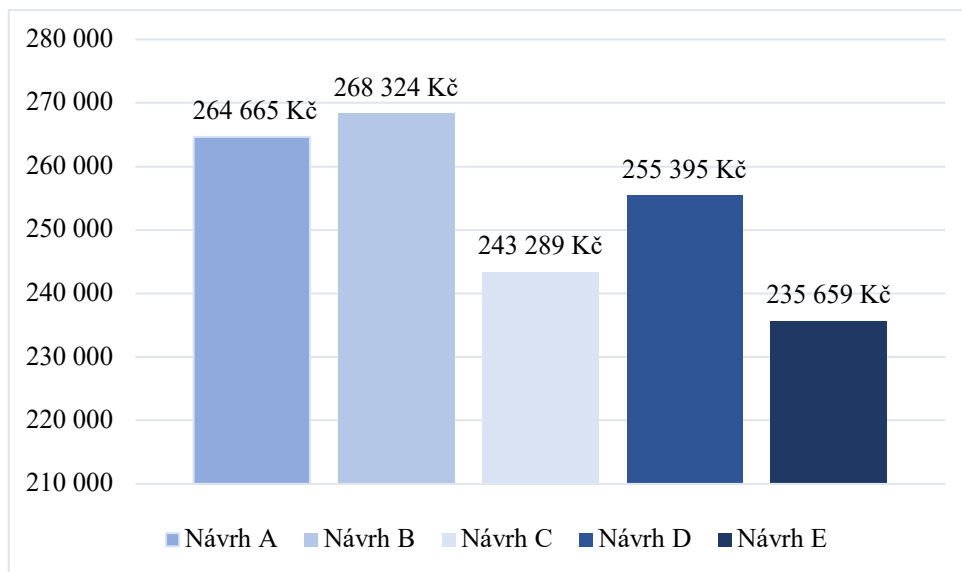
Z porovnání jednotlivých variant viz Tabulka 31 a Graf 7 vyplývá, že nejvyšší celkové zatížení domácnosti vykazuje **Varianta B**, v němž byly uplatněny rovnoměrné odpisy nově pořízeného automobilu Škoda Octavia. Tento způsob odepisování se ukázal jako daňově nevýhodný. Jelikož je v této práci sledováno celkové zatížení celé domácnosti, byla k daňové povinnosti a odvodům Poplatníka A přičtena také zákonná povinnost úhrady minimálního ZP manželky ve výši 30 624 Kč, neboť nedosahuje vlastních příjmů. Tím vzniklo nejvyšší celkové zatížení domácnosti.

Varianta A, která vychází ze zrychleného odepisování nového vozidla, vedla ke snížení celkového zatížení o 3 659 Kč oproti Variantě B. Jak již bylo zmíněno tato varianta poslouží jako základ pro další optimalizační varianty. Vysoké celkové zatížení však stejně jako ve Variantě B způsobilo zahrnutí povinného ZP manželky Poplatníka A.

Varianta C, která kombinuje zrychlené odepisování s rozdělením příjmů a výdajů podle § 7 ZDP mezi Poplatníka A a jeho manželku v poměru 50 %. Tato varianta vedla k výrazně nižšímu celkovému zatížení domácnosti. Hlavním důvodem byla skutečnost, že manželka jako spolupracující osoba již nemusela samostatně hradit zákonné ZP, neboť odvádí SP a ZP z podílu z příjmu. I přesto, že celkové odvody na SP a ZP jsou v této variantě vyšší než ve Variantách A a B, navrhované doporučení sníží výslednou celkovou zátěž domácnosti.

Varianta D spojuje metodu použití zrychlených odpisů a paušálních výdajů na dopravu. Jelikož vozidlo slouží výhradně k podnikání, mohl si Poplatník A uplatnit paušální výdaj ve výši 5 000 Kč měsíčně. Tato varianta přinesla nejnižší odvody na SP a ZP u Poplatníka A, nicméně při započtení zákonného ZP manželky došlo ke zvýšení celkového zatížení domácnosti.

Nejvýhodnějším řešením z hlediska daňové optimalizace celé domácnosti se ukázala být **Varianta E**, která kombinuje využití zrychlených odpisů, spolupracující osoby a paušálních výdajů na dopravu. Tato varianta vykazuje nejnižší daňovou povinnost ze všech sledovaných variant. Přestože odvody na SP a ZP jsou v tomto případě vyšší než u většiny variant, díky zániku povinnosti manželky hradit zákonné zdravotní pojištění je celkové zatížení domácnosti nejnižší, konkrétně 235 659 Kč, což představuje úsporu 32 665 Kč oproti nejméně výhodné Variantě B.

Graf 7 - Porovnání všech variant
(Zdroj: Vlastní zpracování)

ZÁVĚR

V této bakalářské práci byly navrženy jednotlivé kroky optimalizace daně z příjmu fyzických osob pro konkrétní subjekt, dále označovaný jako Poplatník A. Analýza se zaměřila na poplatníka, který vykonává svou hlavní činnost jako automechanik, a byla provedena podrobná analýza jeho podnikatelské činnosti pro rok 2024. Tato analýza umožnila identifikovat mezery v současném daňovém zatížení, přičemž byly zohledněny rovněž odvody na SP a ZP.

Důležitým zjištěním bylo, že manželka Poplatníka A nevykazuje žádné příjmy, a proto je nucena hradit povinné zákonné zdravotní pojištění. Z tohoto důvodu byla optimalizace řešena nejen z hlediska individuálního daňového zatížení Poplatníka A, ale také s ohledem na celkové zatížení domácnosti.

V další části práce bylo představeno pět jednotlivých variant optimalizace, které zahrnovaly volbu způsobu odepisování nově pořízeného vozidla, rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu, konkrétně manželku, a uplatnění paušálních výdajů na dopravu. Následné srovnání těchto variant umožnilo identifikovat variantu, která poskytuje nejvýhodnější celkové řešení.

Analýza prokázala, že nejpríznivějším řešením je Varianta E, jenž kombinuje zrychlené odepisování u vozidla Škoda Octavia, převedení 50 % příjmů a výdajů na manželku a zároveň využití paušálních výdajů na dopravu. Tato varianta je efektivní zejména s ohledem na skutečnost, že poplatník podniká v menším městě s relativně nízkou dojíždějí vzdáleností, což činí uplatnění paušálních výdajů na dopravu obzvláště výhodným. Navíc rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu vede ke značnému snížení celkového daňového a odvodového zatížení domácnosti, zejména díky vyloučení povinnosti placení zákonného ZP manželky.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1. BARTŮŠKOVÁ, Zuzana. *Kdo musí a nemusí podávat daňové přiznání k dani z příjmu?*. Online. Dostupné z: <https://www.pruvodcepodnikanim.cz/clanek/kdo-musi-podavat-danove-priznani/>. [cit. 2025-01-19].
2. ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ [ČSSZ]. *OSVČ – snadně a přehledně*. Online. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/osvc-snadne-a-prehledne>. [cit. 2024-10-25].
3. ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ [ČSSZ]. *Přehled nejdůležitějších údajů pro sociální zabezpečení pro rok 2024*. Online. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/-/prehled-nejdulezitejsich-udaju-pro-socialni-zabezpeceni-pro-rok-2024>. [cit. 2025-01-10].
4. ČESKO, 1992. *Zákon č. 586 ze dne 20. listopadu 1992, o daních z příjmů*. Online. In: *Zákony pro lidi. 2010-2024*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>. [cit. 2024-11-20].
5. ČESKO, 1992. *Zákon č. 589 ze dne 20. listopadu 1992, o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti*. Online. In: *Zákony pro lidi. 2010-2024*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-589>. [cit. 2024-11-15].
6. ČESKO, 1992. *Zákon č. 592 ze dne 20. listopadu 1992, o pojistném na veřejné zdravotní pojištění*. Online. In: *Zákony pro lidi. 2010-2024*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-592>. [cit. 2024-12-15].
7. ČESKO, 2004. *Zákon č. 235 ze 1. dubna 2004, o dani z přidané hodnoty*. Online. In: *Zákony pro lidi. 2010-2024*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235>. [cit. 2025-03-19].
8. DEJMALOVÁ, Lucie. *Jak s pohledávkami a závazky v účetnictví?*. Online. Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/ucetnictvi-2/jak-s-pohledavkami-a-zavazky-v-ucetnictvi/>. [cit. 2025-01-15].
9. DOLEŽELOVÁ, Monika. *Minimální zálohy OSVČ od 1.1.2025*. Online. Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/dane/minimalni-zalohy-osvc-od-1-1-2025/>. [cit. 2025-01-02].

10. DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK. *Daňová evidence podnikatelů 2024*. 21. vyd. Praha: Grada Publishing, 2024. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-5240-7.
11. HAKALOVÁ, Jana, PŠENKOVÁ, Yveta a KRYŠOVÁ, Šárka. *Daňová evidence podnikatelů a jednoduché účetnictví neziskových organizací*. 3. rozšíř. vyd. Praha: Wolters Kluwer 2021. ISBN 978-80-7676-024-0.
12. HNÁTEK, Miloslav. *Daňové a nedaňové náklady*. 7. aktual. a rozšíř. vyd. Praha: GRADA, 2024. ISBN 978-80-908801-2-2.
13. JINDROVÁ, Blanka. *Daňové odpisy hmotného majetku*. Online. Dostupné z: https://www.du.cz/33/danove-odpisy-hmotneho-majetku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EuPJkta5it4QpbTVqQVsKU/?version_year=2019 [cit. 2025-03-26].
14. KADERÁBKOVÁ, Markéta. *Peněžní deník: Co je to a jak vyplnit?*. Online. Dostupné z: <https://orangeacademy.cz/clanky/penezni-denik/>. [cit. 2025-01-12].
15. KONEČNÁ, Jana. *Paušál na auto pro daně*. Online. Dostupné z: <https://www.jakpodnikat.cz/pausalni-vydaje-auto.php>
16. KUBÁTOVÁ, Alena. *Výdajový paušál na dopravu v daňové evidenci*. Online. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/vydajovy-pausal-na-dopravu-v-danove-evidenci/> [cit. 2025-04-05].
17. LEXOVÁ, Markéta. *Povinné odvody pojistného u OSVČ v roce 2024*. Online. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/povinne-odvody-pojistneho-u-osvc-v-roce-2024/>. [cit. 2025-01-12].
18. PILÁTOVÁ, Jana. *Daňová evidence komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 13. aktual. vyd. Olomouc: ANAG, 2022. ISBN 978-80-7554-356-1.
19. PROCHÁZKA, Jakub. *Živnostníci si připlatí. Minimální zálohy na pojištění v roce 2025 výrazně narostou*. Online. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/zivnostnici-si-priplati-minimalni-zalohy-na-pojisteni-vyrazne-narostou-i-v-roce-2025/>. [cit. 2024-12-15].
20. ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence 2023: praktický průvodce problematikou daňové evidence pro podnikatele*. 9. aktual. vyd. Znojmo: Ing. Pavel Štohl, 2023. ISBN 978-80-88221-73-9.

21. TORÁČ, Marek. *Jak se zvýší minimální odvody OSVČ v roce 2025*. Online. Dostupné z: <https://www.grantthornton.cz/clanek/jak-se-zvysi-minimalni-odvody-osvc-v-roce-2025/>. [cit. 2025-01-10].
22. TRUHLÁŘOVÁ, Martina. *Zálohy OSVČ v roce 2024*. Online. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/zalohy-osvc-v-roce-2024/>. [cit. 2024-12-15].
23. VANĚK, Martin. *Výše pojistného v roce 2024*. Online. Dostupné z: <https://www.zpskoda.cz/vyse-pojistneho-v-roce-2024> [cit. 2024-12-15].

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČNB – Česká národní banka

DE – daňová evidence

DPFO – daň z příjmu fyzických osob

FIFO – first in, first out

FO – fyzická osoba

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

PO – právnická osoba

SP – sociální pojištění

ZD – základ daně

ZDP – Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

ZP – zdravotní pojištění

ZÚ - Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění

SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Majetek a jeho formy	20
Obrázek 2 - Inventární karta dlouhodobého majetku	23
Obrázek 3 - Doba odepisování jednotlivých skupin.....	25
Obrázek 4 - Skladní karta	29
Obrázek 5 - Korunová pokladna.....	30
Obrázek 6 - Kniha pohledávek	33
Obrázek 7 - Kniha závazků.....	34

SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 - Minimální vyměřovací základ u sociálního pojištění.....	14
Tabulka 2 - Minimální měsíční zálohy pro sociální pojištění	15
Tabulka 3 - Maximální roční sazby při rovnoměrném odepisování.....	26
Tabulka 4 - Koeficient pro zrychlené odepisování.....	27
Tabulka 5 - Přehled slev	36
Tabulka 6 - Příjmy a výdaje ze samostatné činnosti.....	39
Tabulka 7 - Výdaje spojené s provozem vozidla.....	40
Tabulka 8 – Příjem z nájmu.....	41
Tabulka 9 - Evidence dlouhodobého hmotného majetku	42
Tabulka 10 - Odpisy dvousloupového elektromechanického zvedáku	43
Tabulka 11 - Odpisy automatické plničky klimatizace	44
Tabulka 12 - Odpisy dílny	44
Tabulka 13 - Slevy na dani a daňové zvýhodnění	45
Tabulka 14 - Zrychlené odepisování – Varianta A.....	46
Tabulka 15 - Výpočet daňové povinnosti – Varianta A	47
Tabulka 16 - Výše sociálního a zdravotního pojištění – Varianta A	48
Tabulka 17 - Rovnoměrné odepisování – Varianta B.....	49
Tabulka 18 - Výpočet daňové povinnosti – Varianta B.....	50
Tabulka 19 - Výše sociálního a zdravotního pojištění – Varianta B	51
Tabulka 20 – Výpočet daňové povinnosti – Varianta C.....	53
Tabulka 21 - Výše sociálního a zdravotního pojištění – Varianta C	54
Tabulka 22 – Výpočet daňové povinnosti manželky – Varianta C	55
Tabulka 23 - Výše sociálního a zdravotního pojištění manželky – Varianta C.....	55
Tabulka 24 - Výpočet paušálních výdajů na dopravu.....	57
Tabulka 25 – Výpočet daňové povinnosti – Varianta D.....	58
Tabulka 26 - Výše sociálního a zdravotního pojištění – Varianta D	59
Tabulka 27 - Výše daňové povinnosti – Varianta E	60
Tabulka 28 - Výše sociální a zdravotního pojištění– Varianta E	61
Tabulka 29 - Výpočet daňové povinnosti manželky – Varianta E	62
Tabulka 30 - Výpočet sociální a zdravotního pojištění manželky – Varianta E.....	62

Tabulka 31 - Porovnání všech variant	63
--	----

SEZNAM POUŽITÝCH VZORCŮ

Vzorec 1 - Rovnoměrný roční odpis.....	26
Vzorec 2 - Zrychlený odpis v prvním roce	27
Vzorec 3 - Zrychlený odpis v dalších letech.....	27
Vzorec 4 - Zrychlený odpis zůstatkové zvýšené ceny v prvním roce	27
Vzorec 5 - Zrychlený odpis v dalších letech.....	27

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Rozložení výdajů.....	40
Graf 2 - Zatížení domácnosti při použití Varianty A.....	49
Graf 3 - Zatížení domácnosti při použití Varianty B.....	51
Graf 4 – Zatížení domácnosti při použití Varianty C	56
Graf 5 - Zatížení domácnosti při použití Varianty D.....	59
Graf 6 - Zatížení domácnosti při použití Varianty E	63
Graf 7 - Porovnání všech variant	65

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - Deník příjmů a výdajů	77
---	----

PŘÍLOHY

Příloha 1 - Deník příjmů a výdajů

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kadeřábková, 2021)

Peněžní deník/Deník příjmů a výdajů

Obchodní název:

Období:

Číslo	Datum	Doklad	Text	Hotovost		Běžný účet		Průběžné položky		Příjmy zahrn. do ZD	Výdaje odčitat. od ZD	Příjmy nezahrn. do ZD	Výdaje neodčitat. od ZD
				Příjem (celkem)	Výdej (celkem)	Příjem (celkem)	Výdej (celkem)	Příjem	Výdej				
1.													
2.													
3.													
4.													
5.													
6.													
7.													
8.													
9.													
10.													
11.													
12.													
13.													
14.													
15.													
16.													
17.													
18.													
19.													
20.													